

umb

UNIVERZITA
MATEJA BELA

V BANSKEJ BYSTRICI

HODINA ŽIVOTA

BELIANUM

Univerzita Mateja Bela
v Banskej Bystrici
Pedagogická fakulta

HODINA ŽIVOTA

Príbeh k metodickej príručke
Filozofovanie s deťmi pre 2. stupeň ZŠ

Marcel Páleš

Táto publikácia bola vydaná s podporou projektu Kultúrnej a edukačnej agentúry MŠVVaŠ SR KEGA 035UMB-4/2018 Rozvoj kritického myslenia žiakov prostredníctvom analytickej diskusnej metódy Philosophy for Children.

Banská Bystrica 2020
ISBN 978-80-557-1779-1

Publikácia "Hodina života: príbeh k metodologickej príručke Filozofovanie s deťmi pre 2. stupeň ZŠ", ktorej autorom je Marcel Páleš, je šírená pod licenciou Creative Commons Attribution 4.0 International Licence CC BY-NC Uvedenia autora a Nekomerčné použitie.

Názov: **Hodina života**
Príbeh k metodologickej príručke
Filozofovanie s deťmi¹ pre 2. stupeň ZŠ

e-kniha

Autor: **PaedDr. Marcel Páleš**

Recenzentka: **prof. PhDr. Brigita Šimonová, CSc.**

Vydalo: **Belianum. Vydavateľstvo Univerzity
Mateja Bela v Banskej Bystrici**

Vydanie: **prvé**

ISBN: **978-80-557-1779-1**

DOI: **<https://doi.org/10.24040/2020.9788055717791>**

---

¹ Baďurová, B. – Stachoň, M. (2020): **Filozofovanie s deťmi**.
Banská Bystrica: Belianum.
ISBN 978-80-557-1763-0
DOI <https://doi.org/10.24040/2020.9788055717630>

Obsah

KAPITOLA 1	Ovce a pastier	6
KAPITOLA 2	Ďalej od zvierat	12
KAPITOLA 3	Baterky v hodinách	17
KAPITOLA 4	Tajné chodníčky	23
KAPITOLA 5	Neviditeľné medzi človekom a človekom.....	29
KAPITOLA 6	Je vo väzení teplo?	36
KAPITOLA 7	Pohľad cez škrupinu	42
KAPITOLA 8	Opačným smerom	48
KAPITOLA 9	Kto s kým a kde.....	56
KAPITOLA 10	Za slovami.....	62
KAPITOLA 11	Svet krajším	69
KAPITOLA 12	Skicár bez gumy	74
KAPITOLA 13	Stratený rozum.....	81
KAPITOLA 14	Grilovaný mamut a jachta	86
KAPITOLA 15	Ako rozosmiať múdreho?	92

KAPITOLA 16 Páli aj odpaľuje	97
KAPITOLA 17 Diaľkové ovládanie od seba	103
KAPITOLA 18 Trápne a hlúpe	108
KAPITOLA 19 Banánová zmrzlina	112
KAPITOLA 20 Citová výchova na jednotku.....	117
KAPITOLA 21 Na moste medzi včerajškom a zajtrajškom.....	123
KAPITOLA 22 Liečivé aj trápne ticho	128
KAPITOLA 23 Vyležaný gauč.....	134
KAPITOLA 24 Zo sekundy na sekundu	139

KAPITOLA 1

Ovce a pastier

„Prečo to musí byť práve takto?“ nahnevane vyslovil Martin.

„Čo myslíš?“ reagoval Kamil.

„No tieto neustále napomínania...“ odvetil podráždene Martin.

„Napríklad?“ vyzval ho Kamil, aby bol konkrétnejší.

„Napríklad cez hodinu: Nevyrušuj! Nechaj ten mobil v taške! Nejedz! Dávaj pozor! Alebo cez prestávku: Nebehaj! Nehrajte ten futbal s cudzou prezuvkou! Prestávka sa skončila, choďte späť do tried! Ach!“ teatrálny predviedol často počuté citácie Martin a pokrútil hlavou.

„Tiež ma to štvie, ale čo s tým spravíme my? Máme dvanásť a dospelí budú mať vždy pravdu...“ zmierlivo a pokojne dodal Kamil.

„Pravdu... Pravidlá... Dospelí...“ krútil hlavou Martin, hneval sa. „Štvie ma to!“

„Tak sa staň prezidentom a možno niečo zmeníš,“ zasmial sa Kamil.

„Jasné! A nebudem robiť nič iné, len sa učiť! Nemám nič iné na robote?“

„A čo si myslíš, že to zmeníš nejako inak? ...že sa tajne vkradneš do riaditeľne, zamkneš sa tam a do školského rozhlasu vyhlásiš, že odteraz pravidlá zadávajú žiaci?“ zasmial sa opäť Kamil.

„Vidíš!? To je skvelý nápad! Máš aj sprostejší?“ odvrkol ironicky Martin.

„Nemám, ale mňa to tak netrápi. Už som sa zmieril...“ odvetil mu Kamil.

„Zmieriť sa s niečím... To je pre zbabelcov! Ja nechcem byť len nejaká ovca, ktorá ide tam, kam jej ukáže pastier!“ opäť sa nedal Martin.

„To má z textu svojho obľúbeného rapera. Samému by mu čosi také nenapadlo. Také že nechce byť ovcou v stáde a ísť tam, kam jej ukážu. Ale to je celý Martin, vezme čosi cudzie a tvári sa, že je to z jeho hlavy. A čudujem sa, že mu to spolužiaci často zožerú. Ale čo už, celý Maťo! Ešte že ho už poznám,“ pomyslel si Kamil.

„Pozri sa, tam je školník! Náš najlepší kamarát medzi dospelými tu v škole,“ nadšene ukázal Kamil na školníka, ktorý prechádzal chodbou školy.

„A?“ nechápal Martin.

„Opýtajme sa jeho, ako to vnímal, keď bol v našom veku...“ navrhol Kamil.

„Tie pravidlá a dirigovanie dospelými?“ uistil sa Martin.

„Hej, hej, presne to! Pod', lebo nám ujde!“ posúril ho Kamil a už sa ponáhľali za školníkom.

„Pán školník, pán školník! Na minútku môžete?“ kričal už z diaľky Kamil.

„A čože ste pokazili, chlapci?“ reagoval školník.

„Tentoraz výnimočne nič. Ale radi by sme...“ odvetil sucho Martin.

„Nerozumiem... Vy máte plán niečo pokaziť?“ nechápavo sa na nich pozeral školník a bol zvedavý na odpoveď.

„No... Ako by som vám to...“ zamyslel sa Kamil a hľadal správne slová.

„Pravidlá! Štvú nás pravidlá! Na každom kroku majú dospelí pre nás nejaké pravidlá, čo môžeme a čo nie,“ rozohnil sa Martin.

„...a tak sme sa chceli opýtať, či to aj vás hnevalo, keď ste boli v našom veku,“ jemnejšie dopovedal Kamil.

„Ale samozrejme, chlapci! Všetci si tým prejdeme a niekto sa s tým zmieri, niekto nie. Niekto tým všetkým vyklúčkuje, aj keď sa mu niečo nepáči, iný sa búri. A neraz márne a nezmyselne. Koľko pravidiel ja mám doma od ženy!“ odvetil školník a žmurkol na Martina.

„A vy ste to ako riešili, keď ste boli chlapec?“ zvedavo sa ozval Kamil.

„Nuž... To bola iná doba. Deti boli o čosi poslušnejšie. Tie dnešné sú odvážne, často drzé a myslia si, že majú na všetko patent. Aj my sme sa proti všeličomu vzopreli, ale vedeli sme, že tí dospelí nám chcú neraz dobre a že keď raz niečo povedia, nezostáva nám iné, len to prijať,“ vysvetlil školník.

„Ale prečo? Prečo by mali mať pravdu len dospelí?“ nedal sa Martin.

„Nehovorím, že všetko, čo povedia dospelí, je pravda. To zasa nie. Ale dospelí poznajú život o čosi lepšie než vy školáci. A ak by v určitých veciach nebol poriadok, ťažko by sa nám žilo. Každý by si robil, čo chce. Mnohé by prestalo fungovať,“ vysvetlil im školník.

„Ste si istý? Práve že by to bol fajn svet, každý by si mohol žiť, ako chce...“ dodal nadšene Martin.

„No pozri sa, chlapče... Napríklad cestná premávka a dopravné pravidlá. Ak by nefungovali, každú chvíľu by niekto niekoho zrazil na priechode pre chodcov, alebo na križovatkách, kruhových objazdoch... Každý by jazdil, ako by sa mu zachcelo. Vieš, aký chaos by bol na cestách? A koľko ľudských životov by padlo za obeť? To sa ti zdá správne?“

„Čo ja viem...? Tak... Asi ani nie...“ reagoval tichšie zamyslený Martin.

„A podobne je to aj v iných oblastiach života. Dospelí to všetko poznajú o čosi lepšie než deti.

Vedia, že mnohé tie pravidlá nie sú len pre parádu, ale že majú svoj význam. Ved' aj mňa hnevalo, keď mi dospelí hovorili, že vyrastiem a pochopím. Ale musím uznať, že mali pravdu,“ dopovedal školník.

„Chlapci, prestávka sa končí, vráťte sa do triedy!“ zavolala na nich učiteľka, ktorá mala práve dozor.

„A je to tu!“ uškrnul sa Martin a dali sa s Kamilom do pohybu, aby sa včas vrátili do triedy, keďže práve začalo zvonit' a keďže pravidlá nepustia.

„Ďakujeme, pán školník,“ rozlúčil sa Kamil.

„Držte sa, chlapci! A ak niečo, opýtajte sa aj nabudúce,“ zamával im školník.

KAPITOLA 2

Ďalej od zvierat

„Počul si, čo povedal ten etikár? Vraj by etickú výchovu dal ako hlavný predmet nad všetky predmety. Šibnutý!“ vyplŕul zo seba Martin a začal si odbal’ovať obľúbenú čokoládovú tyčinku, ktorú si nechal práve na túto prestávku.

„Čo ti aj viem... Isto by som radšej bral písomky z etiky ako z matiky či slovenčiny. Len si celkom neviem predstaviť, z čoho by boli... Zo slušného správania?“ nadhodil Kamil, zarehotal sa a odhryzol si z jablka.

„Tak čo vy mudrlanti, zase niekoho ohovárate?“ pridala sa k nim Stanka a skontrolovala mobil, či jej niekto nepísal.

„Tak povedz ty, čo hovoríš na tie hlúpe reči etikára, že by dal etiku ako najhlavnejší predmet?“ vyzval ju Kamil.

„Mne sa to pozdáva. Aj moja mama to minule povedala, že by nám mali dať viac etiky, aby z nás

vychovali ľudí. Lebo že zatiaľ máme bližšie k zvieratám z džungle,“ zasmiala sa Stanka.

„Tvoja mama! Pani učiteľka! To máš teda vzor! Mať rodiča učiteľa, tak už dávno utečiem z domu!“ utrúsil Martin.

„Náhodou! Veľa sa od nej naučím, pre mňa je mama najväčší vzor. Hovor si čo chceš! Už len tie tvoje youtuberské vzory sú niečo extra!“ vrátila mu rovnakú kartu Stanka.

„Moje? Náhodou sú medzi nimi normálni ľudia, ktorí sa neboja povedať svoj názor,“ nedal sa Martin.

„Myslíš toho, čo každého posielala kade ľahšie a ešte si to nahráva na mobil?“ prihral mu slovo Kamil.

„Hej, to je osobnosť! Hocikto nemá na to gule, aby povedal aj učiteľovi v škole, čo si o ňom myslí. Alebo aby poslal predavačku do mačky... To sú hrdinovia! Nie nejakí trápni učitelia, čo vedia len dirigovať deti, rozdávať zlé známky, poznámky a doma čítať knihy,“ vyslovil ironicky Martin a pohľadom sa obtrel o Stanku.

„Škoda reči, Maťo. Nejdem ťa presviedčať. Moja mama ma naučila, že s takým, čo požral všetku múdrosť sveta, sa nevyhádam. A má pravdu! A čo ty, Kamil, ty máš nejaký vzor?“ presmerovala Stanka rozhovor radšej na Kamila.

„Dobrá otázka. Jednoznačne nemám. Teda... Jedného človeka že by som vedel povedať, to ani nie. Ale skôr tak, že z každého niečo. Páči sa mi byť pribojným, ako sú napríklad niektorí naši športovci. A starký mi tiež sem-tam rozpráva o rôznych osobnostiach, ktoré ho oslovili. Kopa z nich už nežije. No starký hovorí, že príklad si môžem brať aj z nežijúcich,“ začal vysvetľovať Kamil.

„A čo také si z nich vieš vziať za príklad?“ vyzvedala ďalej Stanka.

„Z jedného pribojnosť, z druhého rozvahu, tretí je výnimočný vytrvalosťou a tak ďalej,“ usmial sa na Stanku Kamil.

„Celkom rozumné, v podstate aj ja obdivujem u mnohých ľudí nejaké ich dobré vlastnosti. A niekedy dokonca aj u takých, o ktorých si

myslím, že dobrými ľuďmi veľmi nie sú,“ doplnila Stanka.

„Čiže aj horší ľudia, čo veľa dobrého neurobia a sú zákerní a hovoria hlúposti, môžu mať dobré vlastnosti?“ vrátil sa do rozhovoru Martin.

„No jasné! Napríklad nejaký zlodej môže byť napriek množstvu krádeží človekom pokojným a rozvážnym,“ vysvetlila Stanka.

„Aha, to je fakt,“ potvrdil Martin.

„A myslíš si, že aj my dvaja máme nejaké dobré vlastnosti?“ opýtal sa s veľkým úsmevom Kamil.

„Nó, náročná otázka, náročná. Ale... Určite sa nejaké nájdú,“ odvetila tiež s úsmevom Stanka.

„Tak to som zvedavý, aké?“ zbystril pozornosť Martin.

„Porozmýšľam a potom vám poviem, pretože do hodiny ostáva: päť, štyri, tri, dva...“ počítala Stanka a skôr než stihla vysloviť číslo jeden, začalo zvoniť.

„Aké vlastne mám tie dobré vlastnosti? A mám nejaké vôbec? Nejako mi nič nenapadá. Hm... Rád pomáham, keď odo mňa niečo doma chcú. I keď

viem, že často sa mi nechce a urobím to len preto, lebo viem, že vzápätí budem chcieť niečo ja. Ale často poslúchnem bez námietky. Maťo mi minule spomínal, že on nič také nemusí. Ten sa má!“ pomyslel si Kamil, kým došiel k lavici, sadol si a pozoroval učiteľku, ktorá práve vošla do triedy.

KAPITOLA 3

Baterky v hodinách

„Konečne padla! Cez poslednú hodinu som každú minútu hľadel na hodiny. Zdalo sa mi, že tá hodina trvala minimálne tri bežné hodiny,“ nadhodil Martin, zatiaľ čo sa prezúval a chystal na odchod zo školy.

„Tiež som už sníval o záverečnom zazvonení, ale dnes sa to celkom dalo vydržať,“ odvetil mu Kamil, ktorý bol o čosi rýchlejší a už ich čakal prezutý pri okne.

„Náhodou ja som dnes mala veľmi pekný deň. Dve jednotky, pochvala za projekt a ešte sa mi páčil aj ten rozhovor s vami cez prestávku,“ dodala s úsmevom Stanka.

„Tak ale ty si bifľa, škola ťa baví. Vôbec ti nezávidím. Ja teraz prídem domov, hodím sa na gauč a pozriem si nejaký seriál, možno hudobné videoklipy, zatiaľ čo ty pôjdeš ešte do ktoréhosi z tých krúžkov. A potom sa ešte budeš do večera

učiť a robiť mame poskoka v domácnosti,“ zatváril sa kyslo Martin.

„Jáj, Maťo, Maťo... To ja nezávidím tebe, takto sa nudiť. Môj čas je, podľa mňa, vyplnený rozumne. Rozvíjam svoj talent, všeličo sa naučím, spoznám kamarátov. Ty čas len tak zabíjaš,“ nedala sa Stanka.

„Kašlite na čas. Aha, mne pred týždňom došla baterka v hodinkách a musím uznať, že bez času sa mi žije celkom fajn. Nosím ich teraz ako imidžovky a vždy mám na nich trinásť minút po dvanástej,“ zasmial sa Kamil.

„S vami je teda zábava – jeden točí o čase, z ktorého chce vyžmýkať azda aj poslednú sekundu, druhý pre istotu necháva čas zastavený. To aby som sa už pobral. Len sa tu s vami zdržiavam a uteká mi nová časť toho seriálu, čo som vám minule spomínal,“ zašomral Martin a zamkol svoju šatňovú skrinku.

„Keď chceš, choď aj popredu, ja som ešte na jednu vec zvedavý, takže ja sa zveziem so Stankou,“ vyslovil Kamil a neskrýval široký úsmev.

„Ó, tu to čímisi zaváňa, mal by som sa ozaj vzdialiť. Tuším tomu hovoria láska,“ poznamenal ironicky Martin a naznačil pridusený smiech.

„No jasné, láskou k zvedavosti! Len pokojne bež!“ odbil ho Kamil.

„A na čo si zvedavý?“ ozvala sa Stanka.

„No cez prestávku si spomínala, že porozmýšľaš o tých vlastnostiach a povieš nám,“ pripomenul jej Kamil.

„Ahá! Tie vaše pozitívne vlastnosti... Takže si nezabudol! Ty si fakt zvedavý, ale nemám s tým problém,“ správne poznamenala Stanka.

„Čože, tu sa má hovoriť o mne bezo mňa? V žiadnom prípade! Sem s tým! ...ak teda máš toľko času, lebo vymenovať moje pozitívne vlastnosti, to bude dlhý zoznam. Tak na dnes si prosím len prvých desať, lebo o pár minút mi beží ten seriál,“ usiloval sa byť vtipný Martin.

„Ha-ha-ha,“ podčiarkla jeho snahu o žarty Stanka.

„Ak začínaš mnou ako prvým, daj mi signál, budem to vysielat' naživo pre priateľov na

sociálnej sieti. Nech všetci vedia, akého superkamaráta vlastne majú,“ utrúsil opäť Martin.

„Neponáhľal si sa domov, Maťo? Ak nie, tak už ticho, nech sa niečo o sebe dozvieme. Počul si dnes slovenčinárku? Pamätáš si, čo hovorila o tom Sokratovi?“ dohovárал mu Kamil.

„Sokra... –kom?“ nechápavo sa pozrel Martin.

„No o tom mudrcovi z dávnych čias a o dôležitosti poznať samého seba. Tak už pssst! Chcem vedieť o sebe viac,“ usiloval sa ho utíšiť Kamil.

„Už mlčím ako vajce na slanine!“ prikryl si Martin rukou ústa.

„Takže, Stanka, čo nám povieš o nás? Ak sa teda niečo nájde,“ vyzval ju Kamil.

„Nó...“ zaváhala Stanka. „Rozmýšľala som a...“ opäť to celé urobila trocha dramatickým.

„A?“ posmelil ju Kamil, ktorý hodil rýchly pohľad aj na Martina, pretože aj ten zvedavo čakal na odpoveď.

„A... Nájde sa, samozrejme že sa niečo nájde. Nie ste až takí zlí, ako sa navonok zdáte. Napríklad

tuto Maťo je obdivuhodný vo svojej tvorivosti. Ako perfektne vie vyklúčkovať z mnohých situácií. Vymyslí takú výhovorku, že by sa o tom dala napísať príručka, ako tvoriť kvalitné výhovorky. To hocikto nevie. A tiež sa mi páči jeho odvaha. Neraz by som ju chcela mať!“

„Páni! Hneď dve pozitívne vlastnosti? To som teda nečakal! Prídem domov a chystám oslavu pre celý barák!“ vystrel ruku k nebesiam Maťo a tváril sa ako športový víťaz.

„Dost’ bolo ošiaľu, ešte som zostal ja! Ak vôbec máš niečo pozitívne aj pre mňa,“ prihlásil sa o priazeň Kamil.

„Ale mám. Aj ty vieš byť tvorivý a odvážny ako Maťo, ale zároveň aj rozumný a pritom tak primerane veselý. A si dobrý poslucháč. Neraz som sa potrebovala vyrozprávať a ty si bol jediný, kto ma vedel nielen počúvať, ale aj pochopiť a poradiť mi,“ pochválila ho Stanka a pridala úsmev.

„Hm, toľko medových slov! Radšej padám, lebo už mi to tu pripomína pripečenú romantickú

telenovelu! Môj čas je vzácny! Čaute sa!“ rozlúčil sa Martin a ponáhľal sa domov.

„Ozaj, koľko je hodín? Začína sa mi umelecký krúžok!“ spozornela Stanka.

„To ti poviem celkom presne! Moje hodinky ukazujú trinásť minút po dvanástej,“ ukázal jej Kamil svoje zastavené hodinky, ale to už Stanka utekala, aby stihla jednu zo svojich obľúbených povinností.

„Ešte že som zostal sám, lebo som teraz taký rád, že by som vystískal aj Martina. Ako pekne mi to povedala tá Stanka. ...dobrý poslucháč. To by mi nikdy nenapadlo! Ved' len počúvam a sem-tam niečo poviem. Ale je dobré zistiť, že aj také čosi obyčajné si niekto váži,“ uvažoval Kamil a tiež sa pobral domov.

KAPITOLA 4

Tajné chodníčky

„Tak to si mal celkom zaujímavý deň v škole. Jednotka, dvojka, pochvala za úlohu a ešte aj tie debaty so spolužiakmi cez prestávky,“ reagovala v správe na sociálnej sieti Petra.

„To áno, minule mi tak napadlo, že často mi tie prestávky dajú oveľa viac ako niektoré vyučovacie hodiny,“ nadhodil Kamil.

„Trafil si. Aj ja si myslím, že keď je dobrá debata, môže byť hoci len päťminútová, ale sú to také hodiny života. Tak by som to aj nazvala. Máš napríklad slovenčinu, matiku, etiku, telesnú ako predmety a toto by sa mohlo volať Život – hodiny Života. Čo povieš?“ odpísala vzápätí a pomerne rýchlo Petra a pridala veselého smajlíka.

„Ó, tebe dnes ide! To znie jedinečne! Ale to by nemohol hocikto vyučovať. Lebo nie každý učiteľ je taký múdry a vie tak zaujímavo rozprávať, aby nás zaujal,“ pripísal Kamil.

„Ja si tých učiteľov predstavujem takto: starý muž so šedivými vlasmi, šedivou briadkou, pokojný a zamatový hlas, niečo pekné a dobré v pohľade a najmä múdre slová z úst,“ navrhla Petra.

„Ako vidím, máš to premyslené. Ozaj, keď už sme pri tých témach, ako je to s pravidlami u vás doma?“ nadhodil Kamil.

„Moji rodičia sú celkom prísni. Chcú z nás vychovať poriadnych ľudí, ale zdá sa mi, že to sem-tam prehávajú. Najmä otec. Niektoré pravidlá máme aj vytlačené a pripnuté na chladničke. Už ich viem naspamäť. Ale priznám sa, že často mám chuť robiť pravý opak,“ opísala fungovanie v rodine Petra.

„Aha, viem, to si mi raz písala, že ťa vtedy rodičia nahnevali a mala si chuť poslať ich kamsi, tresnúť dvermi a tak skoro sa nevrátiť,“ pripomenul jej Kamil a doplnil smajlíka s kyslým výrazom.

„Áno, dobre si pamätáš. No jednoducho to občas prehávajú. Niekedy vôbec nemám chuť mať všetko tip-top upratané, všetko tip-top pripravené, byť zodpovedná, poslušná a tak ďalej. Ty nemáš chuť aspoň občas rebelovať?“ opýtala sa zvedavo

Petra a svoj text podčiarkla emotikonom v podobe skákajúcej opice.

„Ale mám, no my to zasa doma nemáme také prísne, takže celkom sa to dá prežiť. Mama sa so mnou často rozpráva a hneď vidí, keď ma niečo trápí. A keď sa dá, prehovorí aj otca, aj keď ten by bol tiež rád prísnejší,“ vysvetlil jej Kamil.

„Tak to máš fajn, to by som brala. Môj otec je často nekompromisný. Dôvod, nedôvod, ak niečo nemám splnené, nezaujmajú ho okolnosti, trest ma neminie,“ priznala sa Petra a pripojila smutného smajla.

„Hm a čo tvoje vzory? V tom máš voľnosť?“ pozmenil smer rozhovoru Kamil.

„Páči sa mi tá mladá americká speváčka, čo som ti posielala včera od nej najnovšiu pesničku,“ spresnila Petra a natlačila za posledným slovom niekoľko hudobných symbolov v podobe nôt, rádia, gitary a klavíra.

„Hej, viem. Tá je dobrá, spieva pekne, aj dobre vyzerá, ale inak o nej veľa neviem,“ odvetil Kamil.

„Ona je v pohode. Ani sa neusiluje byť stále na očiach médií. Ale aj tak sa otcovi veľmi nepáči a minule mi naznačil, že by som si mohla nájsť iný vzor,“ napísala so smutným smajlom Petra.

„Ale prečo?“ nechápavo sa opýtal Kamil.

„Lebo má na tele niekoľko piercingov a tetovanie. A to je podľa môjho otca len pre väzňov a takých, čo to v hlave nemajú celkom v poriadku,“ objasnila mu to Petra.

„Čože? Aj moja teta má piercing a bratranec dokonca dve kerky. A sú to rozumní ľudia, študovaní, nikdy neboli trestaní, ani nič také,“ čudoval sa Kamil.

„Ved' áno, ale to je otec. Aj moja sesternica má piercing a rodičia jej to dovoľia. A tiež študuje na výške a bude z nej čoskoro inžinierka. A je múdra! Ale otec je presvedčený o tom, že raz ten piercing oľutuje a znormalizuje sa,“ opísala Petra.

„Je to zvláštne, tieto výmysly dospelých. Niekedy neviem, čo si o tom myslieť a koho slovo brať vážne,“ povzdychol si Kamil a pridal smajla s otáznikom v očiach.

„Nerieš. Niekedy to inak nejde, len sa prispôbiť, alebo si nájsť nejaké tajné cestičky. Keď sa to tak vezme, ani s tebou by som si písať nemala.“

„Čože? Nežartuj! A dôvod?“ zhrozil sa Kamil a pridala nahnevaného smajla.

„No lebo by som nemala nadväzovať komunikáciu s ľuďmi, ktorých nepoznám. A my dvaja sme sa nikdy nevideli, bývame ďaleko od seba a keď sme si začali písať, vôbec sme sa nepoznali. Takže bol si pre mňa neznámym,“ objasnila mu to Petra a pridala niekoľko smejúcich sa smajlov.

„Asi máš pravdu, bez tajných chodníčkov to nejde!“ reagoval na to Kamil a pridala tiež niekoľko veselých smajlíkov.

„A súhlasím s tou vašou Stankou, že sa s tebou dobre rozpráva. Vieš, často mi píšu niektorí kamaráti alebo chalani zo školy, ale väčšinou len hrajú frajerov, aby ma zaujali, alebo mi rovno navrhujú čokoľvek, len aby som s nimi išla von. Ale majú v hlave prázdno,“ vysvetlila Petra a doplnila niekoľko smejúcich sa emotikonov.

„Ďakujem. To si ma veľmi potešila,“ odvetil Kamil.

„Otec ma volá, tak končím, pá!“ napísala rýchlo Petra a už bola preč.

„Tak pá zajtra,“ odpísal Peter a tiež sa vypol.

„Je to zaujímavé, akých rôznych rodičov máme. Možno aj Maťo by bol úplne iný, ak by mal iných rodičov. Alebo ak by tí jeho rodičia zmenili pravidlá. Kto vie... Ale určite to má nejaký vplyv na to, akí sme. Bolo by vtipné, keby sa Martin na týždeň vymenil s Petrou,“ uvažoval Kamil a pousmial sa pritom.

KAPITOLA 5

Neviditeľné medzi človekom a človekom

„Tebe sa Stana páči, však?“ pokúšal Martin, keďže si všimol, že Kamil cez prestávku nenápadne pozoruje svoju obľúbenú spolužiačku a neraz je v rozhovore nesústredený.

„Ale! Čo si...!“ zareagoval zaskočený Kamil.

„Prosím ťa! Neklam!“ nedal sa Martin.

„Nehovorím, že nie je pekná, aj jej to páli a rád sa s ňou rozprávam, ale že by som po nej šiel, to nie!“ odvetil mu Kamil.

„Mne cez rozum neprejdeš, ja ti rozumiem veľmi dobre aj bez toho, aby si mi niečo hovoril. Takže márne sa snažíš,“ nedal sa Martin a naširoko sa usmieval, ani čo by odhalil medzinárodný finančný podvod.

„Ale vážne, veď sme len dobrí kamaráti a je mi... Sympatická,“ priznal sa Kamil.

„Veď hovor si... Čo len chceš. Nie nadarmo sme najlepšie kamaráti. Aj ty by si hneď odhalil, ak by

sa mi niekto páčil a nič by som ti nepovedal,“
zhodnotil Martin.

„To máš pravdu. Často na tebe vidím, že ti niečo
je a aj keď mi hovoríš, že všetko je v pohode,
viem, že v pohode nie si,“ dodal na okraj Kamil.

„Vidíš! Tak je to! Aj minule, keď sa naši pohádali,
mal som zlú náladu a nechcel som o tom hovoriť,
ale hneď si ma odhalil a vytiahol to zo mňa,“
pripomenul mu Martin.

„Je zaujímavé, že mám kopolu kamarátov, ale asi
len troch takých, čo mi rozumejú a čo vedia rýchlo
rozpoznať, či som v pohode, alebo je niečo vo
veci,“ zhodnotil Kamil.

„Troch? Počkaj, počkaj... Ved' ja, Stana a ešte
niekto?“ nechápavo sa opýtal Martin.

„Ty, Stanka a ešte Peťa,“ doplnil Kamil.

„To je tá z internetu, čo si ju nikdy nevidel?“

„Hej, tá,“ potvrdil Kamil.

„Čože? A to si tak rozumiete? Ved' si len píšete,
nikdy ste sa nestretli,“ čudoval sa Martin.

„A koľkých ľudí stretávam každý deň, rozprávam sa s nimi, ale nerozumiem si s nimi až tak dobre?“ zdôraznil Kamil.

„To máš recht! Ved' vlastne aj ja mám veľa kamarátov, ktorých poznám len cez net a mám s nimi parádny vzťah,“ uvedomil si Martin.

„A keď sa to tak vezme, často je veľká výhoda, že sa nevidíme, lebo by som jej veľa vecí osobne nepovedal. Ale keď si len píšeme, nemám s tým taký problém, aby som bol odvážnejší,“ ozrejmil mu Kamil.

„Čiže keď porovnáš Stanu s tou Petrou, je tam... Ako by som to... Je tam niečo podobné a zároveň rozdielne?“ nadhodil mu zvedavo Martin.

„No... Vlastne... Aj hej! Obe mám rád, dobre sa mi s nimi rozpráva, ale niektoré veci Stanke tak otvorene nepoviem, ale Petre to nemám problém napísať,“ vysvetlil mu Kamil.

„Ja mám teraz jeden objav a tiež uvažujem, ako sa jej prihovoriť,“ naznačil Martin.

„Ú! Kto to je?“ vyzvedal Kamil.

„No tá siedmačka, čo moderovala školské podujatie minule. Tá s tým dlhým vrkočom,“ usmial sa Martin.

„Hm, vysoko rúbeš! Ale ako to, že máš problém ju osloviť, veď ty povieš hocičo hocikomu,“ čudoval sa Kamil.

„Tak asi nie hocičo hocikomu. Vidíš, že sa nájde aj výnimka,“ priznal sa Martin.

„Ťažký oriešok... Takže to ti teraz vrta hlavou?“ zasmial sa Kamil.

„Čuduješ sa? Je to kosť! Ak ti niečo napadne, ako by som sa k nej mohol dostať, daj vedieť,“ navrhol mu Martin.

„Hotová detektívka! Dáme sa do pátrania!“ zavtipkoval Kamil.

„Ale teraz ticho, ide Stana!“ zašepkal rýchlo Martin.

„Kamil, prosím ťa, vedel by si mi s niečím pomôcť? Vysvetlím ti, o čo ide,“ opýtala sa Stanka.

„Samozrejme, Stani, môžem,“ reagoval pohotovo Kamil.

„Ja vás teda nechám, ešte nemám úlohu na matiku. Idem hľadať obeť, ktorá mi dá odpísať,“ pobral sa Martin a nenápadne žmurkol na Kamila.

„Počuj, Stanka... Skôr než mi vysvetlíš, o čo ide, malá otázka,“ nadhodil jej Kamil.

„Pokojne, sem s ňou!“ vyzvala ho Stanka.

„Máš aj ty také kamarátky alebo kamarátov, ktorým povieš hocičo a takých, ktorých síce dlho poznáš, ale nie si k nim taká úprimná?“ opýtal sa.

„Jednoznačne! Ale mám aj také veci, ktoré nepoviem ani tým, ktorým hovorím takmer všetko. Jednoducho mám také svoje tajomstvá, o ktorých nevie nikto. Alebo len výnimočne niečo z toho vie najlepšia kamarátka,“ priznala sa Stanka.

„Rozumiem. Sme v tom celkom podobní, i keď uvažujem, či mám také nejaké špeciálne tajomstvá, ktoré nikomu nepoviem. Ale asi aj áno,“ zamyslel sa Kamil.

„A prečo sa pýtaš takéto čosi?“ nedalo to Stanke.

„Len sme sa tak s Maťom zrozprávali a ešte ma to držalo,“ priznal sa Kamil.

„Ktosi mi hovoril, že ľudí si môžeš predstaviť aj ako také rôzne magnety,“ načrtla Stanka.

„Čo si pod tým predstaviť?“ nechápavo sa na ňu pozrel Kamil.

„Že niektorí sa od seba skôr odpudzujú, ako keď obrátiš magnety k sebe nesprávnymi koncami. Ale iní sa zasa k sebe viac či menej priťahujú. Aj preto si niektorí tak dobre rozumejú, že si povedia všetko, aj také tie najväčšie tajomstvá,“ vysvetlila Stanka.

„To sú napríklad tie kamarátstva, keď jeden druhému rozumie aj bez toho, aby niečo hovoril?“ váhavo sa uistil Kamil.

„Určite! To poznám! Tá moja najlepšia kamarátka ma vždy rýchlo prečíta, či už som šťastná a veselá, alebo ma niečo trápi,“ doplnila nadšene Stanka.

„To ti je hotová veda, tieto neviditeľné veci medzi ľuďmi,“ povzdychol si Kamil.

„Neviditeľné možno navonok. Ale keď sa dvaja ľúbia, tak to vidí celý svet! Alebo takí, čo sa nemôžu ani cítiť,“ usmiala sa na Kamila a dohodli sa, že to, čo chcela Stanka, doriešia cez ďalšiu

prestávku, pretože zvonenie oznámilo začiatok hodiny matematiky.

„Ak by to bola s tými magnetmi pravda, tak mám pocit, že k Stanke ma priťahuje veľmi silný magnet. Ale netuším, či aspoň trochu je čosi podobné aj v nej. Možno také niečo pekné, ako mám pri nej, má ona pri niekom úplne inom. Možno nejakom susedovi z ulice. A možno také veci ani nerieši, keďže má veľa záujmov. A možno je na dievčatá...“ rozmýšľal Kamil, no keďže matematika sa začala, zrušil prúd myšlienok a sústredil sa na hodinu.

KAPITOLA 6

Je vo väzení teplo?

„Otec bude rád! Ďalšia trojka do zbierky,“ povzdychol si Martin a pustil sa do čokoládovej tyčinky.

„Dnes si asi obľúbený seriál po škole nepozrieš. A to zajtra píšeme písomku z matiky,“ pripomenul mu Kamil a odhryzol si z hrušky.

„Ale pozriem! Ja to kašlem! Veď kým rodičia prídu z roboty, môžem si robiť, čo chcem,“ nedal sa Martin.

„A teba to vôbec nemrzí? Ja by som na televízor ani nepomyslela. Keby som dostala trojku z matiky a vedela by som, že už mám v žiackej ďalšie dve, tak by som prišla domov a drvila sa matiku ostošesť aj do noci,“ rozmýšľala nahlas Stanka.

„Ale ty si ty, ja som ja. Teba hnevá aj dvojka, pre mňa je dvojka skvelá známka. A určite sa nebudem do večera drviť matiku!“ vyslovil ležérne Martin.

„Tebe to jedno asi je, ale tvojim rodičom určite nie,“ dodal na okraj Kamil.

„Ved' ti môžeme pomôcť, ak máš niečo problém pochopiť,“ navrhla Stanka.

„Neznášam tie slovné úlohy! Načo nám to vôbec bude? Čo pôjdem na nákup, naberiem si do vozíka vecí a predavačka pri pokladni mi dá poriadne zamotanú slovnú úlohu, aby som vypočítal, koľko ma vyjde celý nákup?“ nechápavo sa na nich pozrel Martin.

„Našťastie to tak nie je, ale tak nikdy nevieš, na čo všetko sa ti to zíde,“ dohovárala mu opäť Stanka. „Mne rodičia často pri takýchto protestoch opakujú, že uvidím postupne, že sa mi veľa vecí zíde, len teraz sa mi zdajú zbytočné,“ doplnila na okraj.

„Mne sa tiež do mnohých vecí nechce a nie všetko mi ide. Všetcičo ihneď nepochopím a tiež sa ich musím drviť poriadne dlho. Ale keď musím, musím, inak viem, že budem mať výčitky svedomia a rodičia tiež nebudú najšťastnejší...“ uvažoval Kamil.

„Výčitky svedomia? Tak mne také čosi nehrozí. Mne to je jedno, či budem mať trojku, štvorku... A neraz mi je fuk, keby to bola aj päťka,“ vyšplechol zo seba Martin.

„A ak by ti hrozilo prepadnutie?“ nadhodila Stanka.

„Hej, to mi často vyhadzujú na oči rodičia. Že ak sa nebudem učiť, budem mať päťky, prepadnem a budem opakovať ročník,“ priznal sa Martin.

„A, nezabere ani to?“ zvedavo sa opýtal Kamil.

„Nezabere. Väčšinou im odpoviem, že mi to je jedno. Že aspoň spoznám nových kamošov a budem tam najstarším, takže budem šéf,“ zasmial sa Martin.

„No neviem, či by ti to bolo jedno. My by sme boli všetci už siedmáci a ty opäť len šiestak,“ opísala mu Stanka.

„A čo? Je mi to jedno. Niekedy mi tieto školské reči, vyhrážky a povinnosti, a všetka tá zodpovednosť za niečo, lezú poriadne na nervy,“ povedal na to Martin.

„Čo si ale myslíš, že kde skončíš, keď budeš na všetko kašľať?“ opäť sa ozvala Stanka.

„Hej, aj toto sú reči mojich rodičov. Ale aj na to im hovorím, že mi to je jedno. Tak mi na to odpovedajú, že takí väčšinou končia vo väzení, lebo sa dostanú do zlej partie a skončia pri drogách, krádežiach a podobne,“ vyslovil Martin.

„A ty stále na to, že ti to je jedno?“ opýtal sa Kamil.

„No a? Ešte sa zasmejem a spomeniem staré známe, čo opakujem vždy, že vo väzení je teplo, neprší tam a zvyknem si,“ zasmial sa Martin.

„Maťo, dávaš teda zabráť tým svojim rodičom,“ povzdychla si Stanka.

„Mne mama vždy zdôrazňuje, že ak sa nebudem učiť, zhoršia sa mi známky, prepadnem a budem prepadať dovedy, kým neskončím ako nejaký bezdomovec, prípadne za mrežami,“ spomenul si na rozhovor s mamou Kamil. „A radšej si to vždy zvážim, lebo asi to inde nebude lepšie, ako keď môžem byť vo svojej izbe, s rodičmi, mať kamarátov a nejakú budúcnosť pred sebou.“

„Tak asi by som radšej bral to väzenie. Ved' si tam v teple, pozeráš si časopisy, môžeš spať, koľko chceš, kamarátov si nájdeš a vraj tam hrávajú aj futbal. Čo viac si priat'?' Ved' rodina ti môže písať listy,“ uvažoval veselo Martin.

„Asi také ružové to tam nie je. Predstav si, že by si nikam nemohol ísť, že by si nikoho z nás nemohol vidieť. Mobil ti tam isto nedovolia. Možno ani telku. Do chladničky tam tiež nepôjdeš, kedy sa ti zachce. Oblečenie máš to isté ako všetci. Ani internet... Tak neviem...“ spochybnila jeho nadšenie Stanka.

„No dobre, pozri... Nezdá sa mi, že dospelí využívajú všetko to, čo sa naučili v škole. Keď to tak porovnávam s našimi, nemám pocit, že by to potrebovali,“ protestoval Martin.

„V niečom má ten Maťo predsa len pravdu. Aj mne sa veľa vecí učiť nechce a tiež sa mi zdajú zbytočné. A minule som počul aj môjho krstného hovoriť o tom, ako sa zbytočne drvil všetky tie veci v škole, pretože teraz aj tak robí biznis v poisťovníctve a dobre mu to vynáša. Po takých priznaniach ozaj váham aj ja, načo je to všetko

dobré vedieť, čo od nás chcú v škole. Ale keď musím, musím, darmo sa budem búriť,“ pomyslel si Kamil.

„Zrejme to inak nepôjde. Takto to musí byť. A ty nie si minister školstva, že to zmeníš. Nie si a takýmto spôsobom ani nikdy nebudeš. Takže sa môžeš len prispôbiť,“ zdôraznil mu Kamil.

„Prispôbiť sa. Niekde som počul, že to robia väčšinou len ľudia, čo nemajú na viac,“ utrúsil Martin.

„Hej, ale určite nie vo všetkom,“ podotkla Stanka. „Niekedy sa prispôbiť musíš, ako napríklad v škole, ale inokedy nemusíš byť ako všetci ostatní a môžeš si ísť svojou cestou. Ale tu v škole si na to ešte malý pán, nemyslíš si?“ dodala.

„Ešte že zvoní, lebo už mám pocit, ako keby som počúval svojich rodičov, keď sa tak na vás pozerám,“ pokrútil hlavou Martin a pobral sa od okna, kde stáli opretí, k svojej lavici.

„Chceli sme ti len dobre,“ povzdychol si Kamil.

KAPITOLA 7

Pohl'ad cez škrupinu

„Ozaj, zistil som ti niečo viac o tom tvojom objekte!“ nadhodil Kamil a vyzul si prezuvky, aby ich odložil a obul si botasky.

„Myslíš tú siedmačku?“ uistil sa nadšene Martin, ktorý prezúvanie prerušil.

„Hej. Tú, čo ti tak poplietla rozum,“ odvetil Kamil.

„Super! Tak sem s tým! Čím si ju získam?“ zvedavo sa opýtal Martin a zdalo sa, že všetko ostatné pre neho prestalo existovať.

„Že budeš deviatka, budeš mať parádny mobil, nie ten cárach, čo máš, a okrem toho, že ju budeš pozývať každý víkend do kina, počítaj aj s občasným nakupovaním módných doplnkov, zmrzlín a tak ďalej,“ vyrátal mu Kamil zistené požiadavky.

„To ako žartuješ? Teraz už vážne, záleží mi na tom, veď vieš,“ dohováral mu zaskočený Martin.

„Rád by som len žartoval, ale sú to veci, ktoré som zistil, čiže nič iné ti k nej povedať neviem,“ zareagoval Kamil.

„A to máš od koho? Ved' to môžu byť obyčajné bludy,“ nedal sa Martin.

„Od bratranca, on s ňou chodí do triedy. Vie, čo je zač,“ ozrejmil mu Kamil.

„Možno ju tak vníma len on, lebo by ju tiež chcel a ona o neho nemá záujem. A možno jej závidí,“ zhodnotil Martin.

„On ju? Určite nie. Jeho zaujíma futbal, futbalisti a všetko, čo s futbalom súvisí. Dievčatá zatiaľ nerieši,“ ubezpečil ho Kamil.

„Tak či onak, ide len o názor jedného človeka. To neznamená, že má pravdu,“ nechcel sa s tým zmieriť Martin.

„Aký názor jedného človeka? O čom je reč?“ pridala sa do debaty Stanka, ktorá práve vošla do šatne.

„Ale nič, len sme sa o niekom rozprávali,“ snažil sa to zahrať do autu Martin.

„Niekto známy?“ vyzvedala Stanka.

„Len jedna siedmačka,“ naznačil Kamil.

„Musíš hneď prezrádzať!?“ ozval sa nahnevane Martin a začal byť nepokojný.

„Jáj, tak potom asi viem, ktorú myslíte,“ vyriekla hneď Stanka.

„Čože? Ako by si to mohla vedieť?“ čudoval sa Martin.

„Všimla som si, že zaujala nielen šiestakov, siedmakov, ale aj starších. A priznám sa, že aj mňa, i keď som na chlapcov,“ vyslovila ostýchavo Stanka.

„Vidíš, tak nie som sám, komu sa páči!“ s potešením sa pozrel Martin na Kamila.

„Páčila!“ opravila ho Stanka.

„Aha, takže už to neplatí. Prečo?“ nedalo to Kamilovi.

„Prečo? Pretože som ju najprv obdivovala a chcela som byť ako ona. Mamu som prehovorila, aby mi kúpila podobné rifle, podobné tričko a chcela som sa jej opýtať, kde kúpila takú čelenku, akú často nosila. Veľmi sa mi páčila aj tá,“ začala opisovať Stanka.

„A čo sa stalo?“ opýtal sa zvedavo Martin.

„Raz som nabrala odvahu, prišla som za ňou, povedala som jej, ako ju obdivujem, ukázala som jej tričko aj rifle, ktoré som si kúpila podľa nej, a opýtala sa na tú členku,“ povedala smutne Stanka.

„A čo bolo potom?“ posmelil ju dokončiť opis rozhodujúceho momentu Kamil.

„Začala sa veľmi smiať a hneď to povedala aj kamoškám. A potom ma už len odbila so slovami, že nikdy nebudem ako ona, tak nech sa nesnažím a že mi nepovie, kde kúpila tú členku,“ dokončila Stanka, pričom pri posledných slovách sa jej triasol hlas a do očí sa jej hrnuli slzy.

„Nič si z toho nerob, je to krava! Namyslená krava!“ vybuchol Kamil.

„Nesiahaj Stanke ani po členky! Aspoň Maťo zistí, že nie je všetko zlato, čo sa blyští! A tí chlapci, čo po nej idú, sú asi tiež také charaktery ako ona. I keď Maťo nie je taký zlý chlapec. Ale jednoducho sa nechal oklamať obalom. To už tak býva... Aj v tom vtipnom filme minule sa chlapec

zaľúbil do podobnej krásky, robil pre ňu všetko možné a ona ho len využívala. Až sa napokon nahneval, keď to zistil a pekne krásne sa jej pomstil. Pripravil jej pascu a poriadne ju zosmiešnil pred celou školou. Aj tejto siedmačke by sa to zišlo. Ako sa zachovala k Stanke, to sa nerobí! Hnusoba!“ rozmýšľal Kamil, ale navonok sa usiloval nedať nič najavo.

„Nechce sa mi veriť,“ povzdychol si v nemom úžase Martin.

„Už asi začínaš tušiť, že to nie je tak, ako si si vysníval. Stanka je ďalším človekom, od ktorého máš podobný názor ako od toho môjho bratranca,“ poznamenal Kamil.

„Ale...“ chcel zaprotestovať Martin.

„Ale možno sa mýlim a možno je to celé úplne inak,“ pousmiala sa Stanka a chystala sa odísť.

„Ale možno by sa zmenila,“ nechcel sa vzdať nádeje Martin.

„Už letíš na krúžok, však?“ opýtal sa Kamil.

„Hej, bežím. Ale ešte jedna prosbička. Na teba Kamil,“ zasekla sa.

„Som samé ucho!“ spozornel Kamil.

„Neurážaj už dobré kravy. Tie zvieratá za nič nemôžu. A nie sú schopné takej zákernosti a namyslenosti ako človek,“ žmurkla na neho Stanka.

„Máš pravdu, som somár! Teda... Truľo,“ odvetil Kamil, všetci sa rozosmiali a pobrali sa svojimi cestami.

KAPITOLA 8

Opačným smerom

„Ja mám podobnú skúsenosť, ale opačnú,“ odpísala mu Petra.

„Že si si o niekom myslela, že je horší, ale opak bol pravdou?“ uistil sa Kamil.

„Áno. Jedna moja spolužiačka... Hovorila som si, aká je nudná, nezaujímavá a tak. A vlastne bolo to najmä vplyvom toho, čo hovorili druhí. Ale raz som s ňou mala robiť jeden projekt. Učiteľka vyžrebovala dvojice a tie museli spolupracovať. Dobrý ťah,“ napísala a pridala smajlíka Petra.

„A tak ste sa lepšie spoznali?“ opýtal sa Kamil.

„Hej, lebo sme sa museli stretnúť a stráviť spolu viac ako päť minút, tak som zašla k nej domov. Začali sme to dávať dokopy, popritom sa rozprávať a zistila som, že je to skvelé dievča, len ju mnohí automaticky odsunú na okraj, lebo je navonok iná, trocha čudáčka,“ vysvetľovala Petra a pridala kyslého smajla.

„To poznám, aj my máme niekoľko takých v škole. A tiež ich vnímam ako podivínov a možno sú niektorí z nich v pohode,“ priznal sa Kamil a doplnil zahanbeného smajla.

„Vieš, mne raz mama spomínala, že aj ona bola taká čudáčka, ale zároveň bola šťastná, že nie je len taká tuctová. A často mi dohovára, nech sa nechcem po niekom opičiť, radšej nech som sama sebou. No nech ani neodsudzujem tých, ktorí sú sami sebou a vyzerajú ako čudáci,“ napísala mu Petra.

„Múdro, len nie vždy je to také jednoduché,“ zhodnotil Kamil.

„A už som ti spomínala, že chodievam do kostola, však?“ opýtala sa Petra.

„Čosi áno. Že chodievaš na tie detské omše a máš ich rada,“ spomenul si Kamil.

„Áno, áno, na to som myslela. A na týchto omšiach máva náš farár zaujímavé kázne. Prihovára sa najmä nám mladším a usiluje sa všetko tak zrozumiteľne opísať, aby sme všetci pochopili. No a raz tak hovoril aj o tom, že aby

sme nesúdili a neodsudzovali druhých. Že niekedy aj tí, ktorí sa nesprávajú vzorne, za to nemôžu. Vraj jednoducho inak nevedia,“ rozpísala sa Petra.

„Asi celkom nerozumiem, čo tým myslíš,“ zareagoval Kamil a pridal otáznikového smajlíka.

„Že niekedy aj tí horší, ktorých odsudzujeme, v podstate zlí nie sú, len sú tak naučení. Buď sa proti niečomu búria a preto ukazujú skôr tú frajerskú povahu. Alebo ich tak sformovalo okolie... Ešte hovoril čosi o tom, že možno len nemali správne vzory, správnu výchovu, alebo ju mali práveže takú prehnanú, že sa vybrali opačným smerom. Na protest,“ objasnila Petra.

„Maťo, ten môj kamoš, ktorého ti často spomínam, taký asi je. Aj mu neraz vyčítame, že by mal byť iný, lebo si tak sám sebe škodí, ale má to asi opačný efekt. Ešte viac sa vzoprie. Napríklad v školských povinnostiach,“ napísal jej Kamil.

„Ktovie, možno im čosi zlyháva v rodine,“ odhadovala Petra.

„Musím zistiť viac. Môže to byť tak, ako píšeš, Peťka,“ dodal Kamil. „A s tvojimi rodičmi je to vlastne ako?“

„Dobrá otázka. Naši spolu síce žijú, ale skôr sú len takí spolubývajúci. Už dávno to medzi nimi nefunguje,“ odpísala Petra a pridala smajlíka bez úsmevu.

„Udialo sa niečo medzi nimi?“ opýtal sa Kamil.

„Oni sú vlastne úplne rozdielne povahy. A ešte jedna dôležitá vec, čo ich rozdeľuje,“ naznačila Petra.

„Práca?“ odhadoval Kamil.

„Vôbec nie. Časom dokonca robili v tej istej firme. Ale je to viera,“ dodala Petra.

„Viera?“ čudoval sa Kamil.

„No. Mama je veriaca a na veľa vecí sa pozerá cez svoju vieru. Často verí tak skalopevne, že aj keď riešenie nikto nevidí, ona má vieru tak silnú, že jej to ozaj vychádza a riešenie napokon príde,“ s prestávkami, v ktorých Petra uvažovala, dopísala vetu a pridala smajlíka.

„A otec?“ zvedavo nadhodil Kamil.

„Otca mám tiež rada. Je to múdry človek, má dve vysoké školy, aj v práci má postavenie. Ale nejaký ten Boh, to sú preňho len nejaké fantazijné výmysly. On mi vždy odporúča spoliehať sa radšej na vedu. Keď bol malý, jeho rodičia zahynuli pri autohavárii a odvtedy zatrpkol a na Boha sa nespolieha,“ vysvetlila Petra.

„A napriek tomu chodíš na náboženstvo a do kostola?“

„Chodím, ťahá ma to k Bohu. Rodičia mi dali na výber, nech sa rozhodnem ja. A o čo viac sa ocino z vecí okolo Boha smeje, o to viac sa mi páči venovať sa náboženstvu. Mamina si z neho tiež nič nerobí a hovorí mi, že keď mám vieru, mám nádej a budem vždy vidieť cestu aj tam, kde ju iní nevidia,“ napísala Petra a pridala smajlíka.

„To si pekne napísala. Ja som v tomto len taký hľadajúci, nemám v tom jasno. Ale nerobím si žarty z tých, ktorí chodia do kostola a veria,“ dodal Kamil..

„Teším sa, lebo ľudia vedia byť v tomto zákerní,“ napísala Petra a doplnila smutného smajla.

„Nechápem, prečo ľudia, ktorí neveria, nenechajú tých, čo veria na pokoji, nech si veria, v čo chcú,“ vpísal teraz Kamil.

„Sekunda, mama niečo chce...“ napísala mu rýchlo Petra, aby vedel, prečo bude chvíľu preč.

„A možno je to len tým, že tí, ktorí veria, vidia skutočne o čosi ďalej, ako tí, ktorí neveria. A preto im to tí neveriaci závidia. A v čo vlastne verím ja? Nejako v tom úplne jasno nemám. Určite na tom nie som ako Peťa. Ale ani tak ako jej otec. Možno keby ma k tomu niekto viedol, bol by som ako ona. Fakt je to o tom, že keď máme doma v niečom nejaký vzor, máme k tomu bližšie. Ale keď sa to tak vezme, nezdá sa mi, že by bolo všetko len o tej vede. Ved' je toľko vecí, ktoré veda len tak nedokáže vysvetliť. A myslieť si, že ide o náhodu? No neviem...“ nechal voľne lietieť myšlienky Kamil, kým ho nevyrušila správa od Petry.

„Som späť, o čom sme to naposledy?“ pripomenula sa Petra.

„No o tej viere, o veriacich a neveriacich a tak...“ prihral jej na slovo Kamil.

„Jáj! No moja mamina má na to vysvetlenie, ktoré mi ale zakázala hovoriť nahlas pred otcom a jemu podobnými,“ odpísala Petra.

„To som zvedavý... Ako znie?“ vyzval ju Kamil, aby bola konkrétna.

„Že veľa tých, ktorí neveria, majú natoľko veľké ego, teda že sú tak namyslení, že pre Boha tam už miesto nie je. A na druhej strane je pochopiteľné, že ak majú veľké ego, ani na nejakú pokoru tam miesto nie je. A kto verí, musí byť schopný pokory,“ dodala ako z veľkej knihy Petra. „Ale to mám aj z tých detských omší,“ priznala sa.

„To s tou pokorou, to čo znamená?“ pýtal si spresnenie Kamil.

„Pokoriť sa pred Bohom a uznať, že je tu niekto väčší, ako je človek,“ odvetila Petra.

„Je to múdry človek, tá tvoja mama,“ napísal Kamil a doplnil veľký palec hore.

„Tiež si myslím, veď som po nej,“ reagovala Petra a pridala niekoľkých veselých smajlov. „Ale už bežím, lebo je veľa hodín. Tak sa tu vidíme zajtra večer, dobre?“ navrhla mu.

„Jasné, budem sa tešiť. A ďakujem ti za zaujímavú debatu. Asi sa mi o tom všetkom bude aj snívať,“ odpísal Kamil.

„Aj ja ďakujem. Tak sa vidíme v tvojom sne. Prídem ti pomôcť vysnívať lepší svet,“ napísala Petra.

„Platí. Vidíme sa!“ zakončil rozhovor Kamil.

KAPITOLA 9

Kto s kým a kde

„Včera mi to povedali, ale v podstate som to vedel. Bola to len otázka času,“ rozhovoril sa Martin a uvažoval, či si dá čokoládovú tyčinku cez túto prestávku, alebo si ju nechá do ďalšej.

„A ako ti to vlastne...?“ opýtal sa Kamil, no nechcel prešvihnúť primeranú hranicu, keďže téma bola vážna.

„Že i keď ich to mrzí, ale bude lepšie, ak sa začnú zaoberať rozvodom. Lebo že sám vidím, že im to nefunguje,“ opísal Martin a zadíval sa kamsi von z okna.

„Takže asi skôr či neskôr pôjdu od seba, však?“ uistil sa Kamil.

„Podľa toho, čo mi povedala mama, asi iné riešenie nenájdu. Najmä ona sa usilovala zostať v manželstve kvôli nám, deťom, ale nezvláda to a vidí, že ani otec, a vlastne aj mne s bratom je jasné, že to nie je v poriadku,“ odvetil Martin.

„Včera večer som si o niečom podobnom písal s Petrou. Jej rodičia tiež žijú spolu, ale skôr to vyzerá tak, že sú od seba. Sú dosť rozdielni. Tiež netuší, dokedy to tak vydržia,“ pokúsil sa o zmiernenie napätia Kamil, keďže videl, že Martinovi to jedno nie je, i keď je často navonok suverénny flegmatik .

„Možno to tak bude lepšie, keď pôjdu od seba, neviem... Počúvať tie ich hádky... A keď si vykrikujú somariny na seba... To nás už ozaj nebaví,“ post'ažoval si Martin.

„A ty by si to zvládol? Ak by sa rozviedli?“ opatrne sa opýtal Kamil.

„Ja ti neviem... Netuším, ako by to vyzeralo potom. Ani mama mi to nevedela povedať. Že či by jeden z nich ostal bývať s nami deťmi a v byte, kde bývame. Alebo by byt predali a kúpili by si dva menšie,“ dostal zo seba pomaly Martin.

„S kým by si radšej zostal ty?“ nedalo Kamilovi.

„Neviem... Aj pri jednom, ale aj pri druhom by som vedel nájsť aj plusy aj mínusy. Ale jedného

si vybrať, to si neviem predstaviť,“ uvažoval nahlas Martin.

„Kokos, to sú veci! Prečo to nemôže byť všetko také fajn, ako keď pozeráš nejaký pekný film...“ povzdychol si Kamil.

„Čo ste takí zúfalí, chlapci? Ušiel vám vlak? Či sa obávate najbližšej písomky z fyziky?“ prišla k nim usmiata Stanka.

„Ále... Nič také...“ usiloval sa to zatajiť Martin.

„Ale no! Mňa chcete odbiť? Vašu dôverníčku? Na to by som sa pozrela! Takže poďme na to, o čo ide?“ nedala sa Stanka.

„Ozaj o nič nejde, len takú nezaujímavú tému sme riešili,“ ozval sa opäť Martin, ale Kamil mu do toho skočil, aby zachránil situáciu.

„...vlastne hej, hovorili sme tak trochu o fyzike, ale z iného súdka,“ pousmial sa na Stanku.

„Tak mi z neho dajte ochutnať,“ opäť ich pokúšala Stanka.

„To je len pre silné žalúdky. Otrávila by si sa,“ povedal Martin.

„Ono vlastne ide o fyziku medzi ľuďmi,“ znova spresnil Kamil.

„Takže vzťahy?“ odhadovala tému Stanka.

„...čo iné?“ sucho reagoval Martin.

„Znova si sa do niekoho zahľadel a trápi ťa, že ťa nechce?“ zatvárila sa súcítne Stanka.

„Ale, Stana! Musíš byť taká zvedavá? No jednoducho naši sa rozvádzajú... Alebo sa budú. To je celé,“ nevydržal sa pretvarovať Martin a prezradil pravdu.

„Aha, tak... Tak to som teda nečakala. Prepáč,“ ostala zaskočená.

„To nič, všeličo sa deje. A dnes je tých rozvodov viac ako dost'. Veď aj v našej triede máme niekoľkých z rozvedených rodín,“ povedal Martin.

„Mrzí ma to. Asi by si si radšej želal, aby boli spolu,“ povedala súcítne Stanka.

„Presne o tom sme sa bavili. Že je pre Maťa ťažké predstaviť si, čo bude potom, ak by sa ozaj rozviedli. Ako by asi žili... Kto s kým a kde,“ objasnil jej Kamil.

„Ach, mať tak čarovný prútik Harryho Pottera, tak ti hneď zariadim, aby to všetko fungovalo a aby si sa nemusel trápiť,“ zjemplila situáciu Stanka a všetci traja zostali chvíľu zamyslení.

„Neviem, či niekedy nie je lepšie vyhnúť sa tej láske. Jednoducho sa nezaľúbiť a zostať sám. Mať kamarátov, mať rodinu a len si tak spokojne žiť, snažiť sa o porozumenie s okolím a neriešiť potom takéto náročné situácie. Rozvod... A trápiť tým seba, blízkych... Ale potom by sme asi rýchlo vymreli, lebo bez rodín by nebolo ľudstva. Čiže láska, nech už to znie akokoľvek rozprávково, asi fakt je potrebná,“ uletel chvíľu úvahou Kamil.

„Veď ja sa netrápim, ja len... Neviem...“ zasekol sa Martin.

„Nemusíš nič vysvetľovať. A ak sa ti nechce, nehovor o tom,“ navrhla mu Stanka.

„Alebo ak sa ti chce a chceš sa vyrozprávať, my dvaja sme tu vždy pre teba,“ navrhol tiež Kamil.

„Vďaka. Tak ja sa teda pustím do tejto čokoládovej tyčinky a vy mi zatiaľ povedzte niečo

veselé. Nech trocha odľahčíme vzduch. Dajaký je dusný,“ navrhol Martin.

„Skvelý nápad! Jeden náš sused vždy hovorí, že bez úsmevu sa neoplatí ani vstať z postele. A on sa vždy snaží rozdávať dobrú náladu. Nevie, ako to robí, ale vždy má pripravené niečo vtipné, na všetko reaguje tak, aby to obrátil na niečo veselé. Alebo keď už nevie čo, tak vyberie zo svojej zásobárne vtipov,“ usmiala sa Stanka.

„A nejaký zo školského prostredia ti nehovoril?“ opýtal sa Kamil.

„Pravidelne! I keď niektoré majú hľadám sto rokov!“ nadšene zhodnotila Stanka.

„Tak už nejaký prihraj, lebo ide zvonit!“ posúril ju Martin.

„Dobre. Tak napríklad tento: Otec sa pýta syna, že čo dnes robili v škole. A syn odpovie, že sa na chémii učili, ako vyrobiť výbušninu. Tak sa otec pýta, že čo budú robiť v škole zajtra. A syn na to: V akej škole?“ rozosmiala sa Stanka, Martin s Kamilom sa uškrnuli a v tom zazvonilo na ďalšiu hodinu.

KAPITOLA 10

Za slovami

„Ty čo hovoríš na tieto hodiny slovenčiny? Niekedy je to zábava, ale inokedy sa mi ozaj nechce rozmýšľať, že čo tým chcel básnik povedať,“ povzdychol si Kamil.

„Vieš čo... Mňa to baví, lebo mi to príde ako dobrá detektívka. Tým, že neviem, čo tým chcel básnik povedať, ma to viac ťahá odhaliť záhadu. Zapnem rozum na plné obrátky a už len hľadám. A keď ma niekto predbehne, tak si v duchu nadávam, že som to nestihla. A keď som prvá, tak sa z toho teším aj poldňa,“ nadšene odvetila Stanka.

„Stana, akože sorry, ty si fakt... Prípad. To by mi teda nenapadlo, že aj z tohto sa pomerne normálny človek môže tešiť,“ zhodnotil Martin.

„Keď sa to tak vezme, Maťo, Stanku ľahko pochopíš, keď si predstavíš, akou detektívkou je pre nás pátranie po nejakej babe, čo sa nám páči. Hneď sa vieme nadchnúť a ísť do toho naplno.

Tak u nej to spôsobuje napríklad tá slovenčina. Hm?“ s úsmevom nadhodil Kamil.

„No hej. To si sa trafil. Ale nie je téma ako téma. Baby nie sú škola, škola nie sú baby. ...i keď v nej sú,“ zasmial sa Martin.

„Mysli si, čo chceš, je to tak, ako nám hovoríeva školník. Že často je to iba o tom, aký máš uhol pohľadu,“ pripomenula im Stanka.

„Čo tým myslíš?“ pozrel sa na ňu nechápavo Martin.

„Napríklad že na jednu vec sa vieš pozrieť z rôznych uhlov pohľadu. Máš trebárs zadanie o tom, čo tým chcel básnik povedať, ale je otázne, aký uhol pohľadu si vyberieš. Či sa k tomu postavíš, že ťa to nebaví, že sa ti nechce a nemieniš namáhať myseľ hľadaním odpovede. Alebo si povieš, že teraz sa na chvíľu zahráš na detektíva, potrápiš myseľ, ale možno budeš ty ten najlepší detektív, ktorému sa podarilo odhaliť záhadu,“ vysvetlila mu Stanka.

„Tak ja sa bez problémov uspokojím s tým, že to vedieť nebudem, len nech mi dá učka pokoj,“ reagoval sucho Martin.

„Ale ozaj to nie je také zlé! Keď sa mi nechce niečo učiť a mám chuť sa na to vykašľať, tak ma mama väčšinou nahovorí na niečo, čo ma baví. Napríklad že keď trocha zatnem zuby, naučím sa to, tak môžem zostať večer chvíľu dlhšie hore a pozrieť si s nimi niečo zaujímavé v televízii, alebo si vybrať niečo iné, čo mám bežne zakázané,“ spomenul si Kamil.

„Keď myslíte... Ja budem radšej bez televízora a bez nejakých detektívok, len nech ma neotravuje nikto s hlúposťami,“ nedal sa presvedčiť Martin.

„S tebou z voza ani na voz, Maťo,“ zasmiala sa Stanka.

„Ale veď na slovenčine či literatúre preberáme aj niektoré fajn veci,“ dodal na okraj Kamil.

„Hej, akože čo?“ nechápavo sa na neho pozrel Martin.

„Mne sa celkom páčilo to, ako sa tvoria slová. Až som sa čudoval, že koľko slov používam a nikdy

mi nenapadlo, že ako vlastne vznikli. Je síce pravdou, že diktáty nemusím a ani mi veľmi nejdú, ale možno sa v tom raz zlepším,“ povedal Kamil.

„Ale je pravda, že niektoré iné predmety, alebo časti z ich učiva, mi teda vôbec nevoňajú a radšej by som ich dal vymazať z vyučovania. Ale zasa iným sa páčia. A tým sa možno nepáči to, čo sa páči mne. A vlastne nie je nič také, čo by sa nepáčilo všetkým, alebo čo by sa všetkým páčilo. Takže asi je to aj o tom, kto má na čo rozum, čo ho láka a čo mu je blízke. Ale čo mi to minule spomínala starká? Že zo všetkého sa mi trocha do života zide a nikdy neviem, kedy to využijem. No jej sa učiť chcelo. Mne sa niekedy fakt že nechce. Ale asi na tom nie som tak zle ako Maťo,“ premýšľal vnútri Kamil.

„Ja by som chcela raz písať básničky. To musí byť aké skvelé! A minule som aj jednu napísala, ale hanbím sa to niekomu ukázať,“ priznala sa Stanka.

„Básničku? Nemala si vtedy horúčku?“ zavtipkoval Martin.

„Ha-ha-ha,“ zatvárala sa nie nadšene Stanka.

„Toto je presne to, čo nechápem. Načo je to všetko dobré? Básničky, poviedky, somariny... Aj bez toho by sme prežili,“ zasmial sa ironicky Martin.

„Prežil! Hovor za seba! Ty by si možno prežil, ale iným by to chýbalo,“ nedala sa opäť Stanka.

„Ale, ale, ale... A čo už by im len tak na tom chýbalo? Načo už len sú dobré básne?“

„A načo sú už len dobré tie počítačové hry, ktoré hráš? Aj bez tých by si prežil,“ snažila sa ho slovne prekartovať Stanka.

„Asi by ste takto našli veľa vecí, bez ktorých by sme vlastne prežili, keď by sme museli,“ posnažil sa pridať nejaký názor aj Kamil.

„...keď by sme museli. To si tam dobre dodal. Ale keď nemusíme, tak si môžeme vybrať, nemyslíš? Nieкто si vyberie počítačové hry, nieкто radšej dobrú knihu. A hoci aj s básňami,“ povedala si svoje opäť Stanka.

„V tom s tebou súhlasím,“ povedal Kamil.

„Ja svoj názor nezmením. Je to zbytočné. Riešiť nejaké básne a zaoberať sa tým, čo tým chcel básnik povedať... Akože načo?“ dodal výsmešne Martin.

„Pozri sa, keď hráš počítačové hry a tie svoje strieľačky, tiež tam máš nejaké úlohy, odkrývaš rôzne prípady, hľadáš niečo alebo niekoho, alebo unikáš pred niekým. Tiež tam nemáš všetko jasné,“ nadhodila iný pohľad na vec Stanka.

„Čiže ako v básni, však? Preto si to tak porovnala?“ uistil sa Kamil.

„Hej, ale myslím si, že nejaká dobrá kniha je stokrát lepšia ako nejaká počítačová hra. Viem, sú aj rozumné hry, pri ktorých sa vzdelávaš, ale tuto Maťo hrá najmä strieľačky, takže tam akurát prídeš o rozum,“ zasmiala sa tentoraz Stanka.

„Ha-ha-ha,“ zopakoval jej nedávny prejav pre zmenu teraz Martin.

„Nabudúce sa opýtaj učky, načo sú podľa nej dobré básne,“ navrhol mu s úsmevom Kamil.

„Určite! Opýtam sa jej, či by sme tie hodiny o básňach a podobných hlúpostiach nemohli

nejako prepojiť s hraním počítačových hier,“
rozrehotal sa Martin, na čo už Stanka len pokrútila
hlavou a išla sa pripraviť na ďalšie vyučovanie.

KAPITOLA 11

Svet krajším

„Čo ideš?“ opýtal sa s vypúlenými očami Martin a usiloval sa napraviť si školskú tašku, ktorú si práve hodil na plece.

„Dobrovoľníciť,“ odvetila Stanka.

„Čože?“ zasekol sa nechápavo Kamil.

„Dobrovoľníctvo predsa,“ vysvetlila stručne Stanka.

„Aha, čiže mávala si aspoň stredy voľné, bez nejakých krúžkov a somarín, tak treba vymyslieť niečo nové?“ začudoval sa Martin.

„A? Aspoň rozumne vyplním čas,“ odbila ho Stanka.

„To si radšej mohla ísť s nami. Ideme ku Kamilovi a pozrieme si nejaké videá na nete, kým mu prídu rodičia. Včera som objavil jedného dobrého youtubera. Riadne hefty dáva!“ nadšene sa pochválil Martin.

„Jáj, tak to už je teda extra zmysluplne vyplnený čas,“ zhodnotila Stanka.

„A čo tam akože budeš robiť?“ vyzvedal Kamil.

„Myslíš v tom dobrovoľníctve?“ uistila sa Stanka.

„Hej, hej, v tom,“ povedal Kamil, ale hneď mu do toho vstúpil aj Martin.

„Ja viem! Budeš tam voľne ničiť dobro! Dobrovoľ-ničiť,“ rozrehotal sa.

„Vtipný! Ale tvorivý! Chválím,“ nedala sa Stanka. „Budem tam dobrovoľne pomáhať. Z dobrej vôle. Prihlásila som sa spolu so sesternicou do komunitného centra u nás na sídlisku a robia tam veľa zaujímavých vecí,“ ozrejmila im Stanka.

„Čo to bude dnes?“ opýtal sa Kamil.

„Domov dôchodcov. Ideme tam pomáhať roznášať knihy starým ľuďom a ak by niektorí veľmi chceli, môžeme im aj nahlas čítať,“ vysvetlila Stanka.

„Pekné od vás, to hocikto neurobí,“ pochválil ju Kamil.

„Počkaj, počkaj... Koľko vám za to dávajú? Možno by som sa nechal zlomiť,“ nadhodil Martin.

„Žartuješ? Robíme to dobrovoľne, čiže zadarmo,“ ozrejmila mu Stanka.

„Zadarmo? Pod', Kamil, tu to zaváňa nejakou vážnou chorobou. Ešte sa nakazíme!“ začal ho teatrálnie ťahať Martin.

„Dôležité je, aby sme boli šťastní – ja so sesternicou pri tom, čo budeme robiť v domove dôchodcov, vy doma u Kamila pri pozeraní videa. Hm?“ zaskočila ich reakciou Stanka.

„No... Vlastne hej,“ vykoktal zo seba Martin. „Ale tak aj vy by ste mohli sedieť niekde v pohodlí domova a radšej si pozrieť nejaký film. Alebo ísť s nami a zabaviť sa pri tých videách.“

„Áno! A dali by sme si k tomu nejakú kofolu, čipsy a ak by sme vládali, tak neskôr aj čokoládu!“ zatvárila sa oduševnene Stanka.

„Napríklad... Nie zlý plán,“ zareagoval pohotovo Martin.

„Ale asi by ťa to veľmi nebavilo, však?“ nahral jej Kamil.

„Asi isto nie,“ zasmiala sa Stanka.

„To chceš povedať, že to vaše popoludnie bude v niečom lepšie ako naše? So starúšikmi v starobinci?“ rozrehotal sa Martin.

„Maťo, ešte že ťa poznám... Už si z toho nič nerobím,“ poznamenala Stanka.

„Ale tak mohla by si nám povedať, že prečo tam naozaj ideš. Je to také zvláštne. Veď do domova dôchodcov väčšinou chodievame, len keď musíme zo školy,“ nedalo to ani Kamilovi.

„Tak má to viacero výhod. Napríklad že stretnem milých ľudí. Poteším ich, rozdám úsmev a s úsmevom odídem. Budem šíriť knihy, čiže lásku k čítaniu. Asi sa všeličo aj dozviem. Budem pomáhať. Robiť aj ich aj svoj svet krajším. A ešte by sa určite našlo niečo ďalšie,“ dopovedala Stanka a vykročila na odchod.

„No a my budeme pomáhať a prinášať úsmev mladým. Teda nám dvom,“ zhodnotil Martin, rozosmial sa a ťahal Kamila preč.

„Tak zajtra porovnáme, kto bol ako šťastný a koľkých ľudí urobil šťastnými,“ zakričala im už z diaľky Stanka, zamávala a začala sa rýchlejšie vzdáľovať.

„To dievča sa vážne nudí. Takto zabíjať krásny deň! Ved' to je hrôza!“ dodal ešte Martin a čakal na Kamilovu reakciu.

„No... Ved'... Zajtra sa jej opýtame, či to bolo tak, ako hovorila,“ odvetil mu Kamil trocha nezúčastnene.

„Niekedy by som tam mohol s tou Stankou zájsť a tiež vyskúšať pomôcť. Možno na tom niečo bude. Tieto chvíle s Maťom sú síce fajn, sú zábavné a všeličo povyvádzame, ale už sa mi niekedy dosť na seba podobajú. To dobrovoľníctvo, ktoré spomínala Stanka, by mohlo byť niečím iným. Len keď to poviem Maťovi, začne sa zo mňa riadne smiať a hneď ma roznesie aj po ostatných kamošoch, že som trápny. Musím si to ešte premyslieť,“ uvažoval Kamil, kým si Martin kontroloval mobil.

KAPITOLA 12

Skicár bez gummy

„Takže síce si trávil čas s Maťom a robil si to, čo ho spravilo aspoň na chvíľu šťastným, ale mysl'ou si bol aj tak v domove dôchodcov?“ uistila sa Petra, či správne pochopila.

„Tak nejako. Na jednej strane som chcel potešiť Maťu a videl som, že je nadšený, že sme sami doma, že pozeráme nejaké bláznivé videá, vyjedáme sladkosti a tvárime sa ako páni sveta, ale... Ale často mi napadlo, že ako to ide dievčatám, Stanke a jej sesternici v domove dôchodcov a že asi mala pravdu – čas sa dá využiť tak aj tak a je v tom rozdiel,“ usiloval sa opísať svoje pocity Kamil.

„No možno im to tam až tak ľahko nešlo a odišli odtiaľ vyčerpané,“ namietala Petra.

„A možno im to išlo ako po masle a odchádzali nadšené – s množstvom nových zážitkov, s množstvom úsmevov, ktoré rozdali aj prijali,“ uvažoval Kamil.

„Možné je všeličo, ale spomeň si, ako si mi pred chvíľou písal o tom, čo ste sa rozprávali dnes cez prestávku – že postačí iný uhol pohľadu a všetko sa zmení,“ pripomenula mu Petra.

„Čo tým myslíš?“ nerozumel Kamil.

„Že pozri sa na to inak... Stanka so sesternicou robili na veľkej veci, boli pomáhať v domove dôchodcov, rozdávali tam starým ľuďom úsmev a dobrú náladu, a sú to všetko nepochybne vzácne činy, ale aj ty si veľmi pomohol. I keď len jednému kamarátovi. Ale v správnom momente. Veď osamote by sa asi trápil a ktovie, čo by mu napadlo, keďže teraz mu hlavou víri ten rozvod rodičov,“ vyzdvihla Kamilovu voľbu Petra.

„Mne to tak ani neprišlo. Chcel som mu nejakو pomôcť, ale nevedel som, čo robiť. Tak som si povedal, že aspoň budem pri ňom,“ zhodnotil Kamil.

„Si správny kamarát,“ napísala mu Petra.

„Myslíš?“ nechcelo sa veriť Kamilovi.

„Nejaký ten piatok si už spolu píšeme, takže viem o tebe veľa,“ pripomenula mu Petra.

„Vieš, aj keď Maťa mám rád, ale neraz si o niektorých jeho zlovykoch myslím svoje a radšej mu to ani nepoviem,“ priznal sa Kamil.

„No a? Kto je dokonalý? Keby nemal chybičky, začal by ťa nudiť,“ upozornila ho Petra.

„Asi hej, veď aj ja mám milión chýb a ktovie, čo si o nich myslí Maťo,“ uvedomil si Kamil.

„Čiže ste ostali len pri prezeraní videí?“ posunula tému ďalej Petra.

„Nie, nie, dostali sme sa aj k aktuálnej téme – rozvod jeho rodičov,“ odvetil Kamil.

„A?“ vyzvedala Petra.

„A rozprávali sme sa, že možno sa jeho rodičia ešte k sebe vrátia, že možno sa napokon nerozvedú. Lebo stále sa môže udiat' všeličo,“ vyjadril nádej Kamil.

„No môže, ale počula som, že s kamarátstvami, a vlastne so vzťahmi vôbec, je to niekedy podobné ako so skicárom v počítači – že niekedy vieš jedno prepísať druhým, ale často to býva naopak – že niektoré pokazené priateľstvá už nevrátiš späť tak, ako keď v skicári niečo

vymažeš, alebo keď sa vrátiš o krok-dva späť,“ vysvetlila mu Petra.

„Tak... Ten kontakt človeka s človekom robí veľa. A známosti a tak... Napríklad vidím to aj u rodičov, že keď niečo potrebujú vybaviť, uvažujú, s kým majú dobré vzťahy,“ napísal Kamil a pridal veselého smajlíka.

„Alebo u nás v triede sa vytvárajú skupinky a tiež tam ide o vzťahy. Ak dobre vychádzaš s tým a tým, tak sa o to skôr skamarátiš aj s iným, lebo je jeho kamarát,“ pridala do témy Petra.

„Alebo keď niekto niekoho z rodiny nemusí, tak je lepšie toho druhého pred tým prvým ani nespomínať, lebo pokazíš celú chvíľu,“ prihodil opäť Kamil.

„A potom tie vzťahy, ktoré vznikajú a zanikajú vďaka láske a neláske,“ priliala Petra a pridala zaskočeného smajlíka.

„A súrodenecké lásky-nelásky,“ pokračoval Kamil.

„A spolužiakovské,“ prerývala sa s ním Petra.

„A vzťahy niekde v robote,“ chytal sa stále Kamil.

„Na ihriskách zasa športové vzťahy,“ nepoľavovala Petra a pridala aj veselého smajlíka.

„Náboženské.“

„Kriminálne.“

„Asi by sme mohli pokračovať ešte dlho. Aj tak veľa v tejto veci nevyriešime. Vzťahy, to je vraj škola na celý život, čiže my, šiestaci na základke, môžeme zatiaľ len mlčať. Ved' ani starí ľudia v tomto smere nebývajú dokonalí,“ napísal Kamil.

„To teda nebývajú! Poznám toľko starých ľudí, pri ktorých sa mi zdá, že sa nelíšia od niektorých mladších. A zasa poznám aj veľa tých starých ľudí, čo by mohli byť pre viacerých z nás veľkým vzorom,“ posunul tému opäť iným smerom Kamil.

„Skvelé, že to takto píšeš. Pretože, ako si tak všímam, starší ľudia sú pre mladých automaticky čosi mimo záujem, niečo nepotrebné, odstáte a najmä staromódne. A vidím to aj medzi spolužiakmi, že si zo starých ľudí často robia žarty a neberú ich nejako vážne,“ objasnila Petra.

„Tiež nie som svätý. Napríklad minule, keď sme išli s Maťom a ďalším kamošom zo školy, bol ešte sneh, ten kamoš spravil guľu a nenápadne ju hodil tomu staršiemu pánovi pod nohy. Mali sme z toho náramnú zábavu a utekali sa skryť za kríky. Ešte sme aj žartovali, aká by to bola paráda, ak by sa dedko vytrepal na zem. No asi by to pre neho nebolo dvakrát príjemné. Takže radšej by som mal teraz mlčať,“ pomyslel si úprimne Kamil.

„Tak niekedy, keď som s Maťom, sa aj ja smejem na tom, ako si strieľa aj zo starých ľudí, ale nikdy ho nekopírujem,“ priznal sa Kamil.

„A čo náš vzťah?“ vyzvala ho nečakane Petra.

„Ten je tiež zaujímavý. Nikdy sme sa nevideli, len si takto každý večer chvíľu píšeme. A predsa o sebe vieme dosť a pekne si rozumieme,“ zhodnotil Kamil.

„Tiež to tak vnímam. Toto priateľstvo mi dáva často viac ako mnohé tie osobné kamarátstva, keď sa s ľuďmi vidím každý deň. Veď pozri sa... Prinajhoršom, keď sa pohádame, to tu všetko vymažeme, dáme si zbohom a pôjdeme ďalej,“ nadhodila Petra a pridala hanbiaceho sa smajlíka.

„Sa opováž! Nič sa tu mazať nebude, ale naopak!
Budeme sa priateľiť a budeme si oporou,“ nedal sa
Kamil.

„Amen. A dobrú noc. Je čas,“ dala záverečnú
bodku Petra, pridala nočného smajlíka a už len
počkala, čo odpíše Kamil, aby mohla ísť.

„Dobrá a donevidenia, ale dopísania zajtra.“

KAPITOLA 13

Stratený rozum

„A čo si tým chcel dokázať? Že dostaneš pokarhanie riaditeľom a všetci ťa budú mať za gaunera?“ dohovárал školník Maťovi.

„Viete, pán školník, jemu sa to dievča páči a chcel sa obetovať, možno aby sa zapáčil aj on jej,“ bránil Maťa Kamil.

„To je teda hlúpa obeta. Ona vyhodí z okna papier z keksu, skryje sa, ja tam uvidím teba, prídem ti vynadať a ona je svätá?“ hneval sa školník.

„Kývala mi, tak ma to potešilo. Ani by mi nenapadlo, že vyhodí z okna papier na vás a potom sa rýchlo skryje, aby to bolo na mňa,“ priznal sa zahanbene Martin.

„Tak vidíš, sú ľudia a ľudia. A keby ťa nebránili tuto Kamil a Stanka a keby mi nepotvrдили aj z triedy toho dievčiska, že skutočne ono jedlo ten keksík, tak si to všetko zlizneš ty! No nebol by si hlúpy!“ dohovárал mu školník, ale Martin so sklonenou hlavou len mlčal.

„Láska vraj robí ľudí slepými,“ pripomenula starú múdrosť Stanka.

„Tak tu sa o láske hovoriť nedá. To dievča sa dokonca nechcelo ani priznať. Tvrdilo, že to urobil tuto Martin. Až keď som zisťoval od vás a od jej spolužiakov, ako to bolo, tak vyšla pravda na povrch,“ opísal školník.

„Maťo, ale uznaj, to by bolo ozaj nespravodlivé, že by si si všetko odniesol ty a ona by si ďalej robila žarty z ďalších chlapcov, čo sa do nej zahľadia,“ usiloval sa mu otvoriť oči Kamil.

„Je to obyčajná fiflena! Namyslená a zlomyseľná!“ hnevala sa Stanka.

„Ale...“ začal Martin namietat', no ani nevedel, čo vlastne chce povedať.

„Žiadne ale! Radím ti, do takej sa už nezahľad' a rýchlo si ju škrtni z hlavy! Keď už niečo vyvediem, tak sa k tomu aspoň priznám! Nie tvrdiť, že to urobil on a všetko nech sa znesie na jeho hlavu! Mali by jej rodičia povedať niečo o zodpovednosti,“ hromžil školník a pobral sa preč.

„Viem, že mi chcete dobre, ale nechce sa mi tomu veriť,“ krútil hlavou Martin.

„Ver či never, ešte sa dva-trikrát takto popáliš a budeš spokojný,“ vystríhala ho Stanka.

„Nabudúce ťa to môže stáť dvojku zo správania,“ upozornil ho Kamil.

„Alebo povie nejakému z tých jej frajerov deviatakov a ten ti napraví ciferník,“ dodala Stanka.

„Ďakujem vám, že ste sa ma zastali. Už by som bol na triednickej témou číslo jeden, doma tiež a ona by sa na tom určite len bavila. Bol som naivný,“ uvedomil si Martin.

„Všetci sa mýlime,“ poznamenal Kamil.

„To sú tie naše vysnívané predstavy. Po niečom veľmi túžime, a to až tak, že kvôli tomu strácame zdravý rozum,“ rozmýšľala nahlas Stanka.

„Jeden môj bratranec túžil po dajakom najnovšom mobile a sníval o tom, že si ho nájde pod stromčekom. Ale stál vraj viac ako celá výplata jeho otca a preto si ho pod stromčekom nenašiel. A bol riadne sklamaný,“ uviedol príklad Kamil.

„Čo tým chceš povedať? Že nemám túžiť po ničom? A len sa so všetkým a všetkými uspokojiť?“ nechápavo sa naňho pozrel Martin.

„To sa asi ani nedá,“ zasmiala sa Stanka.

„Alebo dá, ale to už ti je potom všetko jedno. Asi už potom o nič nemáš záujem,“ nadhodil Kamil.

„Tak?“ čakal na riešenie Martin.

„Tak neviem,“ vyslovil Kamil a pozrel sa na Stanku.

„Tak možno ubrať z tých všetkých nárokov. Mne starká vždy hovorí, že menej je viac,“ povedala Stanka.

„Čiže keď mám desať euro a ty máš dvadsať, tak ja mám viac?“ obrátil to na žart Martin.

„Ach,“ povzdychla si zúfalá Stanka.

„Hej, ty máš viac,“ prekvapil ho Kamil.

„Lebo?“ zostal zaskočený Martin.

„Máš viac starostí, ako sa pri nákupe zmestiť do desiatich eur, zatiaľ čo Stanka si môže dovoliť rozhadzovať,“ rozrehotal sa Kamil a vzápätí sa pridala aj Stanka.

„Si sa teda trafil, akurát zvoní na matiku. Som zvedavý, či aj tam budeš taký šikovný v počítaní,“ dal bodku za veľkou prestávkou Martin.

„Matika je vo všetkom,“ podotkol Kamil a išli si sadnúť každý na svoje miesto.

„S tou láskou a zaslepením má Stanka pravdu. To je ako v tej pesničke, kde sa chlapík zahľadel do ženy a bol pre ňu ochotný urobiť všetko. A ona pýtala viac a viac, až kým chlapík nezačal kradnúť, aby ju urobil spokojnou. A napokon skončil vo väzení a ona si našla iného, ktorý bol zaslepený láskou k nej. Aj aj táto siedmačka, do ktorej sa buchol Martin, vyzerá byť pekná vypočítavka. Ved' raz jej to niekto spočíta,“ zhodnotil Kamil a už sa sústredil na matematiku.

KAPITOLA 14

Grilovaný mamut a jachta

„Ty si ale prípad!“ povzdychla si smejúca sa Stanka a pozrela sa na Martina.

„Čo zas?“ tváril sa nevinne Martin.

„Sa nerob! Znova si hviezdil. Ten výrok, že v praveku sa mali ľudia najlepšie, pretože nemuseli chodiť do školy, rozosmial celú triedu,“ pripomenul mu to Kamil a opäť sa na tom zasmial.

„No a nie? Veď si to predstav! Ráno sa zobudíš a máš prázdniny! Celoročne!“ vysvetlil nadšene Martin.

„Jáj, Maťo, Maťo... To je len jedna strana mince, ale čo tá druhá?“ namietala Stanka.

„Čo? Že nemali internet? Tak už nejako by som sa uskromnil,“ odvetil Martin a hľadal, či mu ešte nezvýšili nejaké drobné, aby si zbehol kúpiť nejakú čokoládovú tyčinku.

„Keby len internet, ale nemali poriadne nič. Neviem si ťa tam predstaviť,“ doplnila.

„Tak si ma predstav, ako tam ležím v tieni, lebo vonka je príjemné leto. Hojdám sa na pravekej hojdacej posteli na strome. A uvažujem, že život je krásny, keď nič nemusíš,“ zasníval sa Martin a ostal neprítomne zahľadený kamsi hlboko v predstave.

„To si celý ty, Maťo! Nič nerobiť,“ zasmial sa Kamil.

„Závidíš? Ved' všetci si chcú život uľahčiť,“ nedal sa Martin.

„Tak si to rozmeňme na drobné! Do školy by si síce nechodil, ale nemal by si doma chladničku a v nej pripravené jedlo. Ani elektrina, ani továrne na výrobu kadečoho, trebárs oblečenia. Ani len knihy či časopisy na čítanie by si nemal. No nič...“ opísala mu približnú skutočnosť pravekého prostredia Stanka.

„Tak by sme lietali s kamarátmi, hrali by sme futbal s pravekou loptou, naháňali sa, hrali sa s mamutmi na schovávačku, pozorovali

dinosaurov a nejako by sme aj k tomu jedlu prišli. Taký grilovaný mamut, to musí byť pochúťka!“ pošúchal si brucho Martin, zatvoril oči a tváril sa, že práve prehltol niečo naozaj chutné.

„Alebo by si sa ani nestíhal nudiť. Každú chvíľu by si kamsi utekal, chránil sa pred zvermi, pomáhal zháňať potravu, spracovať zabitú zvieratá, hľadať koreňky a nejakú zeleninu či ovocie, tiež akú-takú čistú vodu. Na oblečenie možno nejakú stiahnutú kožu zo zvierat. Si si istý, že by ti bolo fajn?“ opäť ho trochu vrátil do reality Kamil.

„Už by som si nejako poradil. Tváril by som sa, že som vážne zranený, nech ma obskakujú. Nosili by ma ako kráľa, prinášali by mi dobroty, aby som sa uzdravil a žil by som si na úrovni,“ opäť sa nedal od svojej vysnenej predstavy odtrhnúť Martin.

„Maťko, ty by si si chcel všetko uľahčiť. Ale tak to nechodí. Kto sa chce dobre mať alebo niečo dosiahnuť, musí pre to niečo aj urobiť. Keď chce športovec byť slávnym a vyhrávať, musí na sebe

makať. Nepostačí mu doma ležať, nič nerobiť a užívať si voľno,“ vysvetlila mu Stanka.

„Alebo keď chce byť niekto šéf firmy, zarábať kopy peňazí, asi sa tiež musí vypracovať, mať na to možno aj školu, byť šikovným a snažiť sa,“ pridal sa Kamil.

„Jeden taký náš rodinný známy, taký starý ujo, vždy šomre, že za jeho čias museli veľa robiť, ak sa chceli mať dobre, ale že teraz už nie je v móde veľa robiť, ale nejako sa šikovne dostať rýchlo hore a už len veľa zarábať. No a to je aj môj cieľ,“ nahodil veľký úsmev Martin a pozrel sa na nich, ako by už tie veľké peniaze zarábal.

„Tak my ti teda budeme držať palce, aby ti to vyšlo a aby si sa mal dobre a aby si bol šťastný,“ povedal ironicky Kamil.

„Ale čo je vlastne mať sa dobre?“ nadhodila Stanka.

„No veď nič nerobiť, veľa zarábať a užívať si život,“ odvetil okamžite Martin.

„Tak mňa by to asi tak celkom šťastnou neurobilo,“ namietala Stanka.

„Asi aj ja by som sa rýchlo začal nudiť,“ pridal sa Kamil.

„Lebo čo? Čo by vám chýbalo?“ nechápal Martin.

„Tak... Ono je to lákavá predstava, ale asi by som sa chcela niečomu venovať, niečo v sebe rozvíjať, možno si nájsť takú prácu, byť v nej dobrá. A nech by som mala hocikol'ko peňazí, aj tak by som chcela robiť to dobrovoľníctvo. A baví ma aj učiť sa niečo nové. A mať rodinu, priateľov, kolegov... A takto nejako si vyplňať dni,“ opísala Stanka.

„Ja to takto presne neviem povedať, že čo všetko ma urobí šťastným a kedy sa budem mať dobre, ale len to, že mať veľa peňazí, nič nerobiť, to by ma asi rýchlo znudilo. Videl som raz taký film, presne o jednom boháčovi, ktorý mal všetko a začal sa nudiť. A všetko zanechal tak, odišiel ďaleko od svojho majetku a zistil, že ho život začína opäť baviť,“ pridal sa Kamil.

„Keď vás tak počúvam, zisťujem, že ma začínate poriadne nudiť. Tak vy sa teda učte, makajte na sebe a ja vás potom pozvem na nejakú jachtu a na drahú dovolenku,“ žmurkol na nich Martin.

„Dohodnuté!“ neprotirečil Kamil.

„Mala by som si to zapísať a o nejakých dvadsať rokov sa ti pripomenúť,“ zasmiala sa Stanka.

„Ktovie o čom sa rozprávali ľudia v praveku. A rozprávali sa vôbec? Asi nemuseli riešiť takéto otázky, že ako správne využiť čas, ako byť šťastným... Boli radi, že mali kde spať, čím sa prikryť v zime, čím zakúriť, ako sa ochrániť pred pohromami a pred zvermi, ale najmä čo dať do úst, aby prežili. Napokon má ten Maťo možno aj pravdu. Ľuďom bolo v niečom určite o čosi ľahšie. Ktovie... A možno ani nie,“ uvažoval Kamil a postupne myšlienky preladiť na tému vyučovacej hodiny.

KAPITOLA 15

Ako rozosmiať múdreho?

„Ešte som tak uvažoval, Maťo, že možno máš aj pravdu v tom, že ľudia v praveku sa nemali až tak zle,“ nadhodil cestou zo školy Kamil.

„Čože? Ty ma uznávaš? To teda musím po príchode osláviť! Čipsy a kofola to istia!“ potešil sa Martin.

„Si si istý tým, čo hovoríš, Kamil? Čože taká zmena?“ spochybnila ho Stanka.

„No keď sa to tak vezme, tak my sme ešte len šiestaci a riešime už veľa náročných vecí, zaoberáme sa ozaj kadečím a na mnohé ani nepoznáme odpoveď. A možno ju nepoznajú ani dospelí. A keď som si pomyslel na ten pravek, že ako ľudia žili, tak nemali takéto starosti. Mali síce iné, ale v porovnaní s touto dobou mali život... Ako by som to povedal... Mali ho taký prázdnejší a možno o to šťastnejší. Vieš... Pozri sa, čo všetko obklopuje nás a čím sa každý deň zaoberáme.“

A porovnaj to s nimi,“ usiloval sa svoj názor vysvetliť Kamil.

„Nič pre mňa, takéto zamyslenia. To si riešite vy. Ja si radšej zahrám hru na mobile,“ dal im najavo Martin to, že mu postačí Kamilovo uznanie, že mal možno pravdu, keď povedal, že ľudia v praveku sa mali lepšie.

„Počkaj, počkaj, čiže chceš tým povedať, že dnes je okolo nás veľa... A že veľa vecí riešime, o mnohých sa učíme... A že v podstate je to len také zapĺňanie nášho života niečím, bez čoho sa tiež dá byť šťastným?“ usilovala si to vysvetliť Stanka.

„Ty si hotový filozof, Stani! Asi tak nejako som to myslel. Tak sa mi zdá, že niekedy vieš lepšie povedať to, čo som si len pomyslel, ale nevyslovil som to zrozumiteľne,“ zasmial sa Kamil.

„Dost' zaujímavé. Musím porozmýšľať, lebo takto som sa na to nikdy nepozrela. Napokon možno aj ja uznám, že mal Maťo pravdu. Lebo niečo na tom tvojom názore bude,“ zostala zaskočená a zamyslená Stanka.

„Čože, čože? Dobre počujem? Sama veľká múdra Stanka ide podporiť moju teóriu? Asi zvažím, či si neotvorím aj nejaké ocovo pivo. Lebo toto chce veľkú oslavu! Dnes ide môj život hore! Ani som netušil, čo sa vo mne ukrýva!“ rehotal sa Martin.

„A najlepšie je takýmto ako Maťo – čo sa smejú na všetkom a z ničoho si nič nerobia,“ utrúsil Kamil.

„A my ostatní len veľa špekulujeme a potom sa zamotávame,“ doplnila Stanka.

„Ved' ste zabudli? V jednoduchosti je krása!“ pripomenul im Martin a slovo krása takmer zaspieval.

„A čo tak spomenúť si na to, čo hovorila učiteľka – že človek v praveku mal o dosť menší mozog,“ pripomenul im Kamil.

„A?“ nechápavo reagoval Martin.

„A to je dosť dôležitá poznámka!“ chytila sa Stanka.

„Lebo?“ nevedel si dosadiť súvislosti Martin.

„Lebo čím väčší mozog, tým vieš viac pochopiť a viac špekulovať,“ usilovala sa ho naviesť správnym smerom Stanka.

„A čo?“ nedochádzalo stále Martinovi.

„Čím väčší mozog človeka, tým väčšie možnosti, tým viac poznania, ak chce. Čiže šanca na viac a viac múdrosti,“ spresnil Kamil.

„No dobre, vidím, že nemáš svoju chvíľu a tá podstatná niť ti uniká,“ povedala to za Martina Stanka.

„No... Hej, vystihla si to. Ale to len výnimočne, inak s mojím nadmerne vysokým IQ si poradím s čímkoľvek. Len teraz mi asi reštartuje systém ohľadom aktualizácií. Takže?“ zažartoval Martin.

„Že čím je človek hlúpejší, tým ľahšie vie byť šťastnejší. Všimni si, že múdri ľudia sú často ľudia vážni, zamyslení. A hlupák sa zasmieja na každej somarine,“ usmernil ho teraz Kamil.

„A teda pravekí ľudia, keďže mali malý mozog, možno k šťastiu veľa nepotrebovali. Ale dnešný človek je už kdesi inde. Vlastne okrem hlupákov,“ zasmiala sa teraz aj Stanka.

„Aha, tak to ste mysleli tým, že ľudia v praveku mali život prázdnejší a o to možno šťastnejší. A preto mi dal Kamil za pravdu,“ bliklo Martinovi.

„Tak, presne tak. Vlastne čím menej vieš, čím máš v hlave prázdnejšie, tým asi skôr vieš byť šťastný. Ktovie,“ zakončil Kamil.

„Musím už bežať, ale bolo to veľmi zaujímavé uvažovanie. Dali sme zabrať tým našim kotrbám!“ zakričala im vzd'alaujúca sa Stanka, zamávala a čochvíľa jej nebolo.

„To by bolo zaujímavé, keby sme sa mohli do toho praveku teraz s Maťom premiestniť. A pozorovať, ako vlastne žili tí naši prapredkovia, čo robili, z čoho sa tešili, na čom sa smiali a čo ich teda robilo šťastnými. Možno by sme sa niečo aj priučili. Lebo nemusí byť všetko tak, ako náš učia na tom dejepise. Ved' kto už len vie, čo sa dialo pred toľkými mnohými tisícročiami,“ rozmyšľal Kamil a Martin zostal tiež chvíľu zamyslený.

KAPITOLA 16

Páli aj odpaľuje

„Dobre, ale chceš tým povedať, že poznanie je zbytočné? Že je lepšie nespoznávať svet a veci v ňom?“ zareagovala nechápavo Petra a pridala zmäteného emotikona.

„Vôbec nie. Poznanie je určite dôležité. Veď vďaka poznaniu liečime choroby a človek napreduje, ale...“ zamyslel sa Kamil a na moment prestal písať.

„...ale?“ povzbudila ho Petra.

„Ale je to také zvláštne. Na jednej strane sme ako ľudia vymysleli skvelé veci, ktorými si pomáhame, ale na druhej strane s tým prišli aj také veci, ktorými si ubližujeme a zároveň ničíme prírodu. Čiže to poznanie je taká dvojsečná zbraň,“ nadhodil Kamil.

„To áno. A kdesi som počula, že s poznaním je to ako s ohňom – môžeš si ním aj pomôcť, ale môžeš ním aj uškodiť,“ dodala Petra.

„Čiže čo? Je lepšie radšej zostať na tej úrovni pravekých ľudí? Neubližovať sebe ani prírode, ale ani sa nerozvíjať?“ napísal Kamil a pridal zamysleného smajlíka.

„Ja neviem... Ale nemyslím si, že by to tak malo byť. To, že človek má na viac než zvieratá, to by bola škoda nevyužiť a zostať len na tej pravekej úrovni. Asi pre niečo máme v hlave viac,“ odvetila Petra.

„Niekedy sa mi zdá, že v tej hlave máme poriadne prázdno, keď vidím, čo všetko dokážu ľudia. Niektorí by radšej mohli mať mozog ktoréhosi nevinného zvieratka,“ napísal Kamil a pridal veselého emotikona.

„Hej, to môj starký zvykne pri pozeraní politických relácií tak utrúsiť, že: Pánafera, tento mal byť radšej koňom pri prácach v lese. Aspoň na niečo by bol dobrý,“ napísala Petra a pridala niekoľko smejúcich sa emotikonov.

„To je vydarené! Chceš hádanku?“ opýtal sa Kamil.

„Jasné! Sem s ňou!“ prijala výzvu Petra.

„Mamut, kopija, oheň. Všetko nakreslené v piesku,“ odvetil Kamil.

„Hm? Tak to netuším,“ vzdala sa rýchlo Petra.

„No predsa praveký čert dvoch ľudí, že či idú uloviť niečo na obed,“ odpísal Kamil a pridala rehotajúceho sa smajlíka.

„To si mi teda dal! Tak teraz ja! Chceš hádanku?“ opýtala sa teraz Petra.

„Že sa pýtaš!“ rýchlo reagoval Kamil.

„Tak dobre. Slnko, šípka, oblaky s kvapkami. Všetko nakreslené do piesku,“ napísala Petra.

„Čo ja viem... Pohľadnica z letnej dovolenky v praveku?“ vyskúšal odpoveď Kamil.

„Ale! No predsa predpoveď počasia pravekého meteorológa!“ vysvetlila Petra a pridala niekoľko veselých smajlíkov.

„Vidíš, toto je jedna z tých vecí, ktoré sa nám každý deň zídu – predpoveď počasia. Ved' nebyť toho, tak neraz zmokneme, alebo nám kopa plánov nevyjde,“ nadhodil opäť návrat k téme Kamil.

„Je tak, veď ja si nemyslím, že to poznanie je nanič. Skôr by ma zaujímalo, že čo by mali ľudia ešte vymyslieť také, aby to svoje poznanie využívali len na dobré veci, aby si neubližovali a aby robili svet krajším,“ predĺžila tému Petra.

„To je síce pekné, ale stačí, že sa sem-tam zapozerať do večerných správ, ktoré pozerajú rodičia a je mi jasné, že ten ľudský svet má k dobru veľmi ďaleko,“ podotkol Kamil.

„Niekedy má, to ozaj. Ale človek robí aj veľa pekných vecí a máš ľudí, ktorí robia len dobro, pomáhajú, neubližia. A potom tu máš rôzne iné prípady. Niektorí sú na polovicu dobrí, na polovicu zlí. Ďalší sú celkom fajn, ale občas urobí niečo zlé. A tak ďalej,“ naznačila Petra.

„Asi by to bola nuda, keby sme boli všetci rovnakí,“ dodal Kamil.

„Máš pravdu. Je to vlastne preto tak, aby sme sa vzájomne nenudili,“ reagovala Petra a pridala opäť niekoľko smejúcich sa smajlíkov.

„To som nepovedal, ale fakt neviem, ako si to všetko vysvetliť. Nemáš adresu na toho, kto to

takto vymyslel?“ pridala k úsmevnej atmosfére Kamil.

„Počkaj, pozriem sa do adresára. Načítavam... Hľadám... Nenájdené. Záznam bol stratený,“ vpísala Petra a doplnila smejúceho sa emotikona.

„Musíme ho nájsť a opýtať sa ho na rovinu. Inak sa nepohneme. Ani o mak,“ napísal Kamil a chystal sa rozlúčiť sa.

„Je čas, však? Mali by sme ísť pomaly aj do postele,“ nadhodila Petra.

„Si na rovnakej vlnovej. Predbehla si ma. Tak ti želim dobrú noc a praveké sny,“ odpísal Kamil.

„Dobrá. A pozor na praveké predpovede počasia. Nemusia byť také presné ako tie súčasné,“ zažartovala Petra a poslala spiaceho smajlíka.

„Teraz sa poberiem do postele. Prikryjem sa teplou perinou a budem si pokojne odfukovať do rána. Potom vstanem, mama mi urobí raňajky, niečo nabalí aj do školy a bude predo mnou opäť podobný deň ako ten dnešný. V praveku si možno ľahli spať kdesi v jaskyni a netušili, či ich tam v noci nenapadne nejaké zviera. A isto nemali

ráno na stole chlieb s maslom a lekvárom, teplé kakao a prípadne aj dupľu. Má to poznanie čosi do seba, len je to asi naozaj tak ako s tým ohňom,“
uvažoval Kamil, kým vypínal počítač a chystal sa spať.

KAPITOLA 17

Dial'kové ovládanie od seba

„Bola múdra ako rádio! Vraj si mám uviesť svoj hnev! Čo si myslíš, že som pod nejakým mikroskopom? Že skúmam samého seba ako nejaký vedec v laboratóriu?“ rozohnil sa Martin, ktorý práve vyšiel od školskej psychologičky a výsledok hneď referoval svojim najvernejším.

„Nečuduj sa, Maťo, musela ti dohovoriť, je to jej povinnosť a buď rád, že ti nedala návrh na riaditeľské pokarhanie,“ dohovárala mu Stanka.

„Aj mňa by to nahnevalo, i keď Maťo sa vie trochu viac rozčertiť. Ja by som iného len tak pod krk chytiť nevedel,“ pridala sa Kamil, ktorý sa Maťo ani nezastával, ale ani mu nič nevyčítal.

„Uvedomiť si svoj hnev... Čo je to vlastne za hlúposť?“ šomral si Martin.

„No čosi také, že keď do teba vojde hnev a začne ťa ovládať, tak si to uvedomíš a nejakým spôsobom to skúsiš zastaviť,“ pokúsila sa o vysvetlenie Stanka.

„Prosím? Čo je ten hnev nejaký duch, ktorý sa do mňa prevtelí a začne ma ovládať?“ zasmial sa Martin a opäť si všetci traja zastali k svojmu obľúbenému oknu v triede, kde trávili väčšinu prestávok.

„Napríklad! To si celkom vystihol. Presne tak nejakو si to môžeš predstaviť a pokúsiť sa toho ducha zastaviť, aby ťa už viac neovládal,“ pridala k slovám úsmev Stanka.

„Ale, Stana! Myslíš to teraz vážne, či si zo mňa robíš žarty?“ nebol si istý Martin.

„Vážne! Úprimne!“ dodala Stanka a aj podľa výrazu v tvári Martin pochopil, že je to skutočne tak.

„Môže to tak byť, že hnev je ako duch. Vojde do nás a podriadi si nás. Koľkokrát sa doma v izbe zatvorím a zúrim ako blázon, keď ma niečo ozaj nahnevá, alebo keď mi niečo, čo veľmi chcem, nevyjde. Ale tiež mi nie je celkom jasné, ako to mám urobiť, uvedomiť si svoj hnev a ovládnuť ho. Ešte že nie som taký výbušný ako Maťo. Ale zasa nie som až taký pokojný a múdry ako Stanka,“ uvažoval zatiaľ Kamil.

„Kamil, ty čo si ticho? Porad' mi aj ty,“ presmeroval teraz reč Martin na Kamila.

„Kto mlčí, svedčí. A ja svedčím o tom, že tiež v tom nemám jasno. A rozmýšľam, že aj mne by sa zišiel návod na to, ako si poradiť s hnevom. Lebo neraz mám doma namále, aby som niečo od hnevu nehodil o zem,“ priznal sa im Kamil.

„Nó, chlapci, tak ja našťastie nejako často nezúrim, ale možno je to aj povahou. Ktovie...“ rozmýšľala nahlas Stanka.

„Môj strýko si vždy musí vypiť, keď ho niečo riadne nahnevá,“ zasmial sa Martin.

„Tak od toho si radšej radu nepýtaj,“ zasmiala sa Stanka.

„Vieš čo, skúsme nejaký iný príklad. Stanka?“ reagoval Kamil.

„Hm... Moja sesternica vždy počíta do desať, prípadne aj do dvadsať, keď je veľmi nahnevaná. Zatiaľ sa upokojí, alebo aspoň o málo zmierni svoj hnev. Raz mi povedala, že ak by to nerobila a vybuchla by okamžite, tak je to veľká katastrofa. Ale vždy si za tých desať či dvadsať sekúnd

hovorí, že sa musí upokojiť a vrátiť k sebe,“ opísala Stanka a čakala, čo povedia chlapi.

„Ó! Do desať... Tak ja by som potreboval asi tak do tisíc a zatiaľ by som možno aj zabudol, že som bol nahnevaný. Alebo by som zadriemal,“ rozrehotal sa Martin.

„Počkaj, ako si to povedala, že sa tá tvoja sesternica chce vrátiť k sebe?“ zostal zarazený Kamil.

„Áno, tak mi to povedala. Nedáva ti to zmysel?“ opýtala sa ho Stanka.

„Ale nie! Práve že dáva a veľký! Lebo aj mne sa zdá, že keď som v riadnom hneve, myslím na zlé veci a mám ich chuť aj urobiť. A potom, čo len trocha sa upokojím, som úplne iný a rozmýšľam, že ako mi to vôbec napadlo – tie zlé veci. A teším sa, že väčšinou som ich v hneve nevyslovil či nevykonal,“ priznal sa Kamil.

„Asi niečo na tom bude, kamaráti, lebo aj suseda keď kričí na syna, ktorý má sedemnášť a niečo vyviedol, tak mu hovorí, že čo to zas do teba vošlo!“ nadhodila Stanka.

„Takže čo? Mám sa na hnev pozerat' ako na niečo, čo zrazu do mňa vojde ako ten duch a začne zo mňa robiť niekoho iného?“ skúsil to zhrnúť Martin.

„Ja si myslím, že áno. Podľa mňa je pokojnejší človek rozumnejší, aj rozumnejšie myslí, aj rozumnejšie hovorí, koná. A keď je pod vplyvom hnevu, už to tak celkom nie je on,“ doplnil Kamil.

„My sme ale mudrlanti! Nechceme si založiť firmu? Budeme sa volat' napríklad Nenahnevaní školskí psychológovia,“ navrhla Stanka a všetci traja sa rozosmiali.

„Ak sa nenahneváte, mne treba na véčko,“ vyslovil Martin a opäť sa začali smiat'.

KAPITOLA 18

Trápne a hlúpe

„Nemôžeš ísť za mňa ty, Stanka? Alebo ty, Kamil?“ opýtal sa ich Martin zahanbene.

„Nevymýšľaj! Dobre vieš, že to musíš urobiť ty. Taká bola podmienka, aby si nedostal riaditeľské pokarhanie,“ pripomenula mu Stanka.

„Ved' dobre, viem, ale... Ale keď mne je to...“ prerušovane sa snažil dostať to zo seba Martin.

„Trápne?“ doplnil ho Kamil.

„No...“ opäť zaváhal s odpoveďou.

„Je ti to hlúpe?“ posmelila ho Stanka.

„...je. Ja siestak mám ísť za tým štvrtákom a ospravedlniť sa mu,“ rozmýšľal nahlas Martin.

„A čo?“ opýtal sa ho Kamil.

„A to, že by som radšej týždeň utieral v našej triede ráno aj popoludní tabuľu, ako urobiť toto,“ priznal sa Martin.

„Maťko, ale niečo si urobil, musíš sa zodpovedať, tak to už chodí. Keď sa to tak vezme, ten chlapec

urobil len to, čo by si možno urobil aj ty, aj keby išlo o nejakého ôsmaka,“ navádzala ho Stanka na iný uhol pohľadu.

„Asi nie,“ reagoval pohotovo Martin, i keď nepresvedčivo.

„Asi áno. Ved' si to predstav – ideme chodbou, pred nami idú ôsmaci, jeden z nich sa ťarbavo potkne, vytrepe sa a ty sa jednoducho na tom zasmeješ. To sa stáva!“ skúsil mu opísať možnú situáciu s podobným scenárom, ako sa stal Martinovi, Kamil.

„To si dobre vystihol. Tebe sa zasmial štvrták a možno to tak zle ani nemyslel. Človek sa prosto niekedy zasmeje len tak, ani nie preto, že by sa chcel niekomu vysmievať,“ dohovárala mu opäť Stanka.

„Nech už je to akokoľvek, nechcem za ním ísť. Keby som mu to mohol len nejako cez telefón. Iba on a ja, ani by nevedel, kto mu volá, aby si ma náhodou nenahral, a bolo by to vybavené. Poviem: Sorry, kámo, už ťa pod krk nechytím, maj sa dobre. A vybavené,“ predstavoval si to veľmi jednoducho Martin.

„Ty si vtipný scenárista,“ zasmial sa Kamil.

„Je ti to nepríjemné, ale skús sa prekonať! Skús sa ponížiť a urobiť to, čo aj tak urobiť musíš,“ presviedčala ho Stanka.

„Skús sa prekonať! Uvedom si svoj hnev! Poníž sa! Stále nejaké príkazy! Fakt ma to už nebaví! Už mám pocit, že som ako väzeň,“ rozohnil sa na chvíľu Martin.

„Tak si to otoč a predstav si, že teba niekto chytí pod krk. Bolo by to v poriadku? Ako by si sa cítil? A ešte niekto starší,“ prihovoril sa mu teraz Kamil.

„Veď my ti tu nemusíme dohovárať. Chceme ti len pomôcť,“ pripomenula mu Stanka.

„Ach, vy ste obludy! Mám vás rád, ale pochopte aj vy mňa. Je mi to trápne a nie som ako vy,“ vyznal sa im Martin.

„Uvidíš, odľahne ti a budeš mať po problémoch. Pod', budeme ti držať palce z diaľky. Počkáme ťa tu pri schodoch a ty choď k ich triede, daj si ho zavolať a ospravedlň sa mu,“ navrhol mu Kamil.

„Zvládneš to!“ pridala sa Stanka a potľapkala Martina po pleci.

„Ak to dáš, máš u mňa zmrzlinu!“ motivoval ho Kamil.

„Aj odo mňa,“ pridala sa Stanka.

„Ó, to nemusí byť! Postačí dvacka od každého a ja vás pozvem,“ zasmial sa Martin. „Dobre, idem na to!“ osmelil sa, zhlboka sa nadýchol a vykročil k štvrtáckej triede.

„Asi aj ja by som takto váhal, ak by som bol v podobnej situácii. Síce nie som taký výbušný ako Maťo, ale keď mám urobiť niečo, čo je mi trápne, tiež sa zdráham ako Maťo. To už by som taký frajer nebol. I keď... Otec mi vždy hovoril, že keď niečo vyparatím, nech to dám do poriadku. Asi tak to myslela Stanka s tou zodpovednosťou,“ uvažoval Kamil.

KAPITOLA 19

Banánová zmrzlina

„Mám pocit, že dnes sa vo mne vystriedalo všetko – od hnevu cez zúfalstvo až po radosť a nadšenie,“ začal s úsmevom na tvári Martin, keď sa za nimi zatvorili vstupné dvere školy.

„Takže ako štyri ročné obdobia za jeden deň?“ skúsila to vystihnúť Stanka.

„Vidíš! Aj tak by sa to dalo opísať!“ potvrdil Martin.

„Takže ideme okolo zmrzliny! Zaslúžiš si a odmena musí byť! Dnes si sa prekonal a aj si ma tým prekvapil,“ vyjadril mu úprimný obdiv Kamil.

„Aj mňa! Fakt, Maťo, dal si to na jednotku! Len aby si nám teraz nespýšnel!“ nadhodila Stanka.

„Daj mi dvacku, ty tiež a bude to vybavené. Budem pokorne mlčať a ešte vám aj dvojité zmrzlinu kúpim,“ rozosmial ich Martin.

„A čo ste sa s tým štvrtákom toľko rozprávali?“
vyzvedal Kamil po chvíli.

„Hej, hej, toto aj mňa zaujíma. Ako to vlastne celé išlo. Nepočuli sme, čo ste si povedali,“ zvedavo sa opýtala aj Stanka.

„Tak prišiel pred triedu, prekvapene sa na mňa pozrel, podal som mu ruku, povedal som mu: Prepáč mi ten skrat. No a on odvetil, že to je v pohode, že on sa mi vlastne ani nechcel vysmievať, len mu to prišlo smiešne. A potom sa ma opýtal, či vôbec viem, že sme vzdialená rodina. A ja že nie... Tak mi vysvetlil, ako mu raz jeho mama hovorila, keď ma videla pred školou, že jeho otec a môj otec sú čosi ako vzdialení bratranci, tak sme sa dohodli, že niekedy si spolu môžeme zahrať futbal,“ opisoval Martin, keď schádzali dolu schodmi pri škole a mali vykročené k zmrzline.

„Tak vidíš, napokon z vás budú dobrí kamaráti,“
zhodnotila Stanka.

„Dobrá rodina,“ spresnil Kamil.

„Len ho už nesmiem chytať pod krk,“ zasmial sa Martin.

„Ale je zaujímavé, že aj taká zlá situácia, akou sa to celé spočiatku zdalo, sa môže otočiť na niečo dobré,“ poznamenala Stanka.

„A všetko za jeden deň,“ pripomenul Kamil.

„Život je niekedy taký pekný, aj keď sa správame nepekne,“ povzdychol si Martin a zatváril sa dôležito.

„A toto je možno náročnejšie, tento tvoj prípad. Že nepatríš k tým najvzornejším a najposlušnejším, s ktorými nikdy nebol problém, ale predsa si za jeden deň urobil veľký pokrok,“ nadhodila zamyslená Stanka.

„Nechápem,“ reagoval Martin.

„Asi ani ja,“ pridala sa Kamil.

„Takto... Sú žiaci, ktorí sú dobre vychovaní, majú vzorné správanie, vždy všetko na poriadku, je na nich spoľahnutie a nie sú s nimi problémy. Nikdy nemali poznámku a nikdy ju mať ani nebudú. A potom sú takí, o ktorých sa to už povedať nedá.

A priznajme si, Mat'o, ty si skôr na tom druhom brehu," začala vysvetľovať Stanka.

„Priznávam bez mučenia," potvrdil jej Martin.

„No a podľa mňa je náročnejšie dosiahnuť taký pokrok, ako je ten tvoj dnešný, práve tým, čo sú na tej druhej strane. Lebo sú zvyknutí skôr ísť si svoje, často sa búriť, protestovať, vymýšľať, niektorí aj klamať a robiť zlé veci. Takže aby sa úprimne obrátili a urobili to, čo si urobil ty dnes, tak to pre nich nie je také jednoduché," opísala svoje myšlienky Stanka.

„Priznám sa, že najprv som mal chuť urobiť niečo úplne iné, ale dnes som dal šancu tomu lepšiemu ja," povedal Martin a rozosmial sa.

„A keďže ťa za to pred triedou pochválila aj triedna, si tak vzorom aj pre iných, ktorí sa hrajú na frajerov, ale vedia si potom priznať chybu a napraviť ju," dodal Kamil.

„Tak akú si dáte? Pozývam ja," vyzvala ich Stanka, keď sa už blížili k zmrzlinárni.

„Banánovú! Aby mi to pripomínalo opice," zahlásil sa pohotovo Martin.

„Prosím? Opice?“ ostal prekvapený Kamil.

„Unikajú mi súvislosti,“ zatvárila sa podobne aj Stanka.

„Opice predsa jedia banány. A človek sa vraj vyvinul z opíc. Ale aby sa stal človekom, musel urobiť veľký pokrok. Takže možno aj ja som bol dnes ráno istým spôsobom opicou a teraz som trocha počlovečený,“ vysvetlil im Martin a všetci traja sa pustili do smiechu.

„Človek sa vraj učí celý život. Minule som sa čudoval, keď som o tom počul hovoriť tých starcov z nášho vchodu. Ale aj oni sa rozprávali niečo také, že stále ich niečo prekvapí a stále sa majú čo učiť. Jeden z nich dokonca chodí na dajakú univerzitu pre starých. A ja som si vždy myslel, že zdoláme základnú školu, strednú, možno aj vysokú a už je s učením koniec,“ uvažoval vo svojom vnútri Kamil.

KAPITOLA 20

Citová výchova na jednotku

„Nebolo by ľuďom lepšie bez citov?“ opýtala sa Petra a pridala zmäteného smajlíka.

„Akože úplne bez citov? Ani hnev, ani láska, ani ľútosť, ani nič?“ uistil sa Kamil.

„Áno, úplne bez citov. Ako keď má človek problém s očami, ide na operáciu a zrazu je po probléme. A hneď vidí čisto,“ vysvetlila Petra.

„Čo ti ja viem. Vlastne... Nevieť si to predstaviť. Aj zvieratá, i keď nie sú na tom ako ľudia, asi majú nejaké city,“ uvažoval Kamil a pridol nechápavého smajlíka.

„Veď možno je to hlúposť. Ja len tak nahlas rozmýšľam, že keď nás tie city vedia tak rozhodiť, či by nám nebolo lepšie bez nich,“ objasnila svoje myšlienky Petra.

„Človek bez citov už by možno nebol človekom, ale nejakým prešpekulovaným zvierat'om, nemyslíš si?“ nadhodil Kamil.

„Asi hej, lebo vymyslieť vieme oproti zvieratám aj navonok nemožné, a pritom sa mi tak zdá, že v mnohom zostávame na úrovni zvierat. Aj v tom, ako vlastne ovládať tie city. Lebo keď to s nami začne lomcovať, rozum odchádza,“ odvetila Petra.

„A možno sme preto taký jedinečným tvorom, že máme na to, aby sme to nejako rozumne zvládli – aj city, ale aj rozum. Veď keby sme nemali city, len rozum, tak to sme ako tie najnovšie roboty, čo zostrojili kdesi v Číne. V mnohom sú také dokonalé, že by mohli nahradiť ľudí, ale predsa nebudú nikdy také ako ľudia,“ pripomenul jej Kamil.

„Dobrý príklad. Tie roboty, to sú len také stroje, ktoré síce parádne rozmýšľajú a vedia v sekunde nájsť potrebnú informáciu či riešenie čohosi, ale všetko je to asi len o nejakom extra modernom počítači v nich. A počítač je len stroj, nech je akokoľvek premyslený,“ doplnila ho Petra.

„I keď vo všeličom nám všetky tie počítače, stroje a roboty vedia dosť dobre pomôcť,“ podotkol Kamil.

„To áno, dokonca niektorých ľudí by nebolo zlé nahradiť nejakým dobrým robotom a bolo by viac úžitku,“ doplnila Petra.

„Ale nie všetkých,“ zdôraznil Kamil.

„Ale nie všetkých. To určite nie,“ potvrdila Petra.

„Napríklad nás dvoch by mohli ponechať, lebo si tu tak pekne píšeme – s citmi,“ napísal Kamil a pridal červenajúceho sa smajlíka.

„To máš pravdu. Keď aj všetkých vymenia, nás musia nechať. My zachránime svet!“ pridala sa Petra.

„Takže tie city sú vzácne, aj keď v nich máme neraz hokej,“ zhodnotil Kamil.

„Asi tak, radšej si ich nechajme. Už len nájsť návod, ako s nimi zaobchádzať,“ napísala Petra a pridala niekoľko veselých smajlíkov.

„Krstní rodičia majú bohatú knižnicu a pamätám si, že tam majú aj knihu čosi ako Citová výchova. Nevieam, o čom to je, ale možno by sa nám v škole zišiel taký predmet,“ uvažoval Kamil.

„Skvelý nápad! Zišiel by sa nám taký. Z toho by síce asi hocikto jednotku nemal. Ale aspoň by sme sa naučili, ako s citmi naložiť,“ odpísala Petra.

„A ako niekomu naložiť – tie city. Napríklad ako konať či nekonať, keď je človek zaľúbený. Alebo ako sa odlúbiť. To mladých často trápi,“ rozšíril tému Kamil.

„Nielen mladých. Ved' koľko manželstiev možno kvôli tomu končí, že tí dospelí nevedia pracovať so svojimi citmi,“ pridala sa Petra.

„A čo to teba dnes nahnevalo?“ vyzval ju Kamil.

„Ale... Kamoška ma zavolala von, že pôjdeme do kina a potom sa trocha prejsť do parku a že bude fajn. A že má aj nejaké prekvapenie pre mňa,“ začala vysvetľovať Petra.

„Zatiaľ to znie príjemne,“ poznamenal Kamil.

„Hej, tiež som sa tešila. Ale tým prekvapením boli chlapani. Dvaja, ktorí išli s nami do kina. Jeden sa veľmi páči tej mojej kamoške a asi aj ona jemu,“ pokračovala Petra.

„A druhý?“ pomohol jej Kamil.

„Druhému sa asi páčim ja, ale on mne nie,“ napísala Petra a pridala kyslo sa tváriaceho smajlíka.

„Aha, takže neželané prekvapenie,“ uistil sa Kamil.

„Tak nejako. Možno by to bolo iné, ak by sa páčil aj on mne, ale takto...“ napísala Petra a pridala kyslo sa tváriaceho smajlíka.

„Takže si sa najprv nahnevala, ale potom si jej odpustila?“ opýtal sa Kamil.

„Samozrejme. Ja sa neviem dlho hnevať a len som si to tak otočila, že možno by som konala podobne, ak by sa mi niekto páčil,“ odvetila Petra.

„Ach tá láska. Možno aj vďaka nej je človek človekom. Nuž poďme o nej snívať. Lúčim sa, lebo čas pokročil. Dobrú noc, Peťka,“ rozlúčil sa Kamil.

„Dobrú a s láskou zasnívanú,“ odzdravila Petra a pridala srdiečkového smajlíka.

„A možno si tí mladí aj dospeli neraz len tak myslia, že to či ono je láska, ale v podstate sa to na lásku len podobá. Aj preto sa potom často

rozchádzajú, sú smutní, nahnevaní, dokonca sa dopracujú až k nenávisti. Ale nájsť nejakú definíciu lásky, že čo to vlastne je, to je zrejme nemožné,“ rozmýšľal ešte chvíľu Kamil.

KAPITOLA 21

Na moste medzi včerajškom a zajtrajškom

„Mohli by tieto prestávky aspoň strojnásobiť, lebo tie hodiny sú niekedy nekonečné. A najmä takto, keď je po víkende,“ povzdychol si Martin.

„Tá tvoja úprimnosť ozaj nemá chybu. I keď ťa to takmer stálo poznámku,“ vyslovila Stanka a zasmiala sa.

„Ešteže čo! Poznámku? Za čo, za pravdu? Ved' som len pravdivo odpovedal na to, na čo sa ma opýtala,“ nedal sa Martin a zatváril sa nevinne.

„Jasné! Učiteľka sa ťa opýta, kde zas si, ty odpovieš, že si na kúpalisku, trieda spustí rehot a ty si vlastne nevinný, lebo si odpovedal pravdivo,“ zhrnul udalosť poslednej hodiny Kamil.

„A? Mňa tá matika nebaví, tak som sa zasníval, ako budú čoskoro prázdniny a ako budem ležať na kúpalisku, nemyslieť na školu, len si užívať leto

a voľno. Čo ona nikdy nespíva o tom, čo bude?“ odvetil Martin.

„Isto sníva, ale asi nie počas toho, ako nás učí,“ povedala Stanka.

„Nemusí ísť ani o to, čo bude, ale pokojne to môže byť niečo, čo už bolo. Lebo minule si tiež zahviezdil, keď sa ťa opýtala, že kde si, lebo si nesústredený, a ty si jej odpovedal, že vo včerajšom kine,“ pripomenul mu Kamil.

„Tak ani tak dobre, ani inak. Ani minulosť, ani budúcnosť?“ začudovane rozhodil rukami Martin.

„Tak načo sa potom učíme dejepis? Veď to už je len nejaká prastará minulosť, ktorú aj tak nezmeníme,“ dopovedal.

„To je niečo úplne iné. Spomeň si, čo píšu aj v dejepise v úvode,“ nadhodila Stanka.

„Prosím ťa, nerob si nádeje. Ja si na to určite nespomeniem,“ pripomenul jej svoj nezájem o učivo Martin.

„Stanka asi myslí tú otrepanú vetu, čo sme si opakovali už asi stokrát od začiatku školského roka. Že aby sme lepšie pochopili budúcnosť aj

prítomnosť, musíme poznať minulosť,“ dopovedal za Stanku Kamil.

„Aha, toto? Nedbám... Ale prečo by som si nemohol sem-tam odskočiť do budúcnosti, alebo do nedávnej minulosti?“ bránil sa Martin.

„Ved’ si skáč, kam len chceš, ale potom sa nečuduj, že máš z písomiek zlé známky,“ upozornila ho Stanka.

„A vám sa to nestáva, že sa občas pozabudnete a zistíte, že vlastne snívate o niečom, čo by sa ešte len mohlo stať? Alebo že si spomínate na niečo, čo sa stalo?“ skúsil na svoju obranu Martin.

„Určite stáva... A isto by som radšej sníval o niečom peknom, než počúval nudné učivo. Ale potom by som sa musel o to viac učiť doma,“ uvažoval nahlas Kamil.

„Napríklad... A ešte nezabúdaj, že sa to nepatrí. Učiteľka niečo rozpráva, vysvetľuje, snaží sa nás čosi naučiť, a my nedávame pozor? Predstav si, že ty by si bol učiteľ a žiaci by ťa nepočúvali,“ ponúkla im iný pohľad na vec Stanka.

„Tak to si teda predstaviť neviem. Ja byť učiteľom, tak dám všetkým jednotky a dám im voľno,“ zasmial sa Martin.

„To znie lákavo. Nechceš učiť už najbližšiu hodinu?“ zasmial sa aj Kamil.

„Ach... Ešte že takí učitelia nie sú, to by potom boli ľudia hlúpi,“ poznamenala Stanka, napila sa z fľaše, pozrela na hodinky a išla si už sadnúť na svoje miesto.

„Čo to máme teraz?“ opýtal sa Martin.

„No predsa hudobnú výchovu! Tešíš sa?“ pousmial sa Kamil.

„Hurá! To môžem snívajť celú hodinu!“ potešil sa Martin.

„Čiže kde budeš teraz, keď ťa učiteľka nájde nesústredeného?“ pokúšal ho Kamil.

„No... To stihnem presnívajť o celom lete, prázdninách a napokon má nájdete kdesi pod vianočným stromčekom,“ zasmial sa schuti Martin a vložil si do úst poslednú kúsok čokoládovej tyčinky.

„Ale vieš čo? Aj mne sa stáva, že sa sem-tam tak zasnívam, že keď sa spamätám, normálne rozmýšľam, že kde som, aký je vlastne deň a čo sa deje. Ale našťastie v škole sa mi to často nestáva,“ priznal sa Martin.

„Tak ty si kamoš! Pred Stanou necháš všetko na mňa, ako keby som len ja bol nejaký spomalený, ale pred ňou sa nepriznáš,“ sfúkol ho Martin.

„Poznáš to, pred dievčatami nemôžeš vyklopiť všetko,“ pripomenul mu Kamil.

„No nič, zvoní. Poďme snívať!“ zhodnotil Martin, vybral sa zahodiť obal od tyčinky a sadnúť si na svoje miesto.

„Niečo nahlas poviem pred Maťom a pred Stankou nie, ale zasa iné nepoviem ani pred jedným z nich. Ved' neraz si uvedomím až neskôr, že nad čím to vlastne rozmýšľam. To je zvláštne, že sú to moje myšlienky, ale vedia sa tak zatúlať, že sa čudujem, že sú to vlastne moje myšlienky,“ uvažoval ešte Kamil, kým sa začala ďalšia vyučovacia hodina.

KAPITOLA 22

Liečivé aj trápne ticho

„S tým liečením to už ľudia prehávajú, nemyslíte?“ opýtal sa ich Martin.

„Že hudba lieči, ticho lieči? Narážaš na to, o čom sme sa teraz učili na hudobnej?“ uistila sa Stanka.

„Hej, presne. Z každej strany ktosi hovorí, že čosi lieči. V televízore, v rádiu, v škole, doma, na internete, všade ktosi niečo mudruje o niečom liečivom. Až mám pocit, že všetko lieči, všetko je uzdravujúce, zázračné,“ opísal im svoje nepochopenie Martin.

„Tak počul si aj učiteľku. Po každom dni, keď má pocit, že sa potrebuje upokojiť a trocha vypnúť, sadne si večer doma do kresla, pustí si Bacha, zatvorí oči a tak si dobíja baterky,“ pripomenul mu Kamil.

„Ó, bacha na Bacha! Kto by už len počúval tie stariny? Veď tie fídlíkačky majú dvesto rokov!“ zhrozil sa Martin.

„Majú, ale vidíš, že doteraz vydržali a veľa ľudí ich ozaj počúva aj dnes. Aj ja poznám v rodine niektorých, ktorí na tom frčia. Oblubujú Beethovena, Mozarta a podobných. Dokonca si ich púšťajú z platní,“ opísala Stanka.

„A nie sú zaostalí? Také trapošiny počúvať, veď to je otrasné! Mala by si im odporučiť toho môjho obľúbeného rapera!“ navrhol jej výsmešne Martin.

„Ži tu a teraz, nepozeraj sa späť, nebuď zahľadená vpred!“ pripomenul jej s miernou grimasou a hip-hoperskou pózou Kamil.

„Len si rob žarty! To je hudba na úrovni! Texty mi tam niečo aj povedia a hudba ma riadne nabudí. Hentá klasika ma môže akurát tak uspať,“ zhodnotil Martin.

„Neviem... Podľa mňa tieto raperské koniny dlho nevydržia. Všimni si, že na tom väčšinou frčia len mladí, dospelí, teda tí schopnejší, už siahnu aj po niečom inom, nielen rap a technodisko. A dospelí vedia o živote predsa o niečo viac ako my. Aspoň tak nejako vám to vysvetľoval minule školník. Že

dospelí, aj keď sa nám to nepáči, vedia lepšie, čo je dobré,“ uvažovala nahlas Stanka.

„Naši susedia majú radi ľudovky. A chodia na všetky tie folklórne festivaly, aj rádio si zapínajú len popoludní o štvrtej na ľudovky, dokonca niekedy aj tancovali v akomsi súbore. A podľa nich je to najkrajšia hudba a je vraj škoda, že sa o folklóre neučíme viac,“ nadhodil Kamil.

„Viac? Veď to je strašné! To je rovnako hrozné ako tie bachoviny! Čo už je len krásne na folklóre?“ opäť sa nechápavo pýtal Martin.

„Náhodou... Aj moji starkí kedysi v mladosti nosili kroj. Starká mi vravela, že aj do kostola chodievali v kroji. A že spievali tie ľudové piesne aj pri práci, aj pri rôznych stretnutiach, aj len tak hocikedy cez deň. A že to súvisí so zvykmi, tradíciami a je v tom skrytá naša minulosť. Takže Slováci by na to mali byť pyšní a strážiť si tie zvyky,“ vysvetlila Stanka.

„Pozor, zase sme pri minulosti. Nezabúdaj na tú pesničku: ži tu a teraz, nepozerať sa späť...“ chcel to opäť zopakovať Kamil, ale Martin mu do toho skočil.

„Len si uťahuj! Na takú hudbu musíš byť pripravený! Hocikto to nevie pochopiť!“ bránil si svoje Martin.

„A čo ak je to opak? Že napríklad nie sme pripravení na klasiku, na folklór?“ nadhodila nový pohľad na vec Stanka.

„Možno... Nehádam sa,“ podržal jej stranu Kamil.

„Tak dúfam, že tak hlboko nikdy neklesnem, že by som bol nútený počúvať nejakého Bacha, alebo nejaké ujúkačky z folklóru,“ pridržal sa svojho Martin.

„Veľmi som zvedavá, keď sa takto stretne o desať alebo dvadsať rokov, že kto čo bude počúvať,“ zasmiala sa Stanka.

„Aby sme všetci neskončili pri nejakom metale,“ zasmial sa Kamil.

„Môj otec má rád rockovú hudbu a tiež mi s tým lezie na nervy. Vkuse mi zdôrazňuje, že najlepšia hudba vraj skončila v osemdesiatych rokoch. A ja mu hovorím, že keď to bude stále hovoriť, tak ho raz odnesiem do starožitníctva,“ rozrehotal sa Martin.

„Moji rodičia zasa počúvajú Abbu, Queen a Beatles. Ale majú radi aj veľa slovenských, ale nie tých nových,“ spomenula si Stanka.

„A moji sa zasa spoznali na akejsi zábave, keď hrali Michaela Jacksona. To mi vždy hovoria. A ešte majú radi veľa českých, napríklad Gotta, Olympic, zo slovenských Hammela, Žbirku, Elán,“ pridala sa s vymenúvaním aj Martin.

„Jeden môj kamoš to má také super, jeho rodičia tiež počúvajú rap, najmä jeho otec. To musí byť skvelé!“ doplnil Martin.

„Ale niekedy ozaj nie je nič lepšie ako ticho,“ zvrtila tému opačným smerom Stanka.

„No určite... To skôr rachot hrncov. Ticho je trápne!“ nepridal sa na jej stranu Martin.

„Mne niekedy ozaj aj ticho padne vhod. A asi niečo na tom bude, že je liečivé. Keď som taký nejaký otrávený, prídem domov, nikoho nikde, zatvorím dvere, hodím sa na posteľ a len tak ležím, zatvorím oči a vychutnávam si ticho. Má to čosi do seba!“ uvedomil si Kamil.

„Opakujem, musíte dozrieť, deti! Vy ste ešte za opicami! Idem radšej na záchod, možno tam bude niekto tajne počúvať rap,“ nechal ich Martin.

„Ži tu a teraz, nepozeraj sa spať...“ vyprevadil ho afektovane Kamil.

„Ach, chlapci, s vami je zábava. Nabudúce môžeme skúsiť radšej mlčanlivé ticho,“ povzdychla si Stanka a išla sa pripraviť na ďalšiu hodinu.

„A najradšej mám to víkendové ticho, keď sa zobudím skôr, všetci ešte spia, lebo išli neskoro spať. Keď vtedy len tak ležím, vychutnávam si voľno od školy, počúvam ticho v byte, alebo sem-tam vtáky zvonka. To je ozaj liečivé ticho,“ rozmýšľal ešte chvíľu Kamil.

KAPITOLA 23

Vyležaný gauč

„Nech už sú prázdniny, lebo teraz, keď sú samé písomky a treba uzatvoriť známky, ma už to učenie nebaví. Ja sa viac ako pätnásť minút učiť neviem, to je môj rekord,“ zahlásil Martin cestou zo školy.

„A potom čo? Dáš si pauzu minútu a pokračuješ?“ opýtala sa Stanka.

„To určite! Potrebujem aspoň dvadsať minút pauzu a potom som ochotný pokračovať,“ odvetil jej Martin a zasmial sa.

„Čiže keď sa potrebuješ na nejaký predmet učiť hodinu, tak sa učíš vyše dvoch hodín?“ uistil sa v prepočtoch Kamil.

„Viac ako dve hodiny denne sa nikdy neučím, to by som nedal,“ opäť sa rozrehotal Martin.

„Ach, Maťo, Maťo, ty si prípad,“ povzdychla si Stanka.

„Ved' čo, mne stačia aj trojky a už som sa s tým zmieril, že prezidentom nebudem,“ zhodnotil Martin.

„To nemyslíš vážne! A ja som už mal premyslené, aký bilbord by som ti navrhol,“ nadhodil Kamil.

„Aký? To som zvedavá,“ reagovala Stanka.

„Bol by na ňom Maťo, ako leží v obývačke na gauči pred televízorom. A pod tým by bol veľký nápis: Voľte Martina – obývačkového prezidenta!“ zasmial sa Kamil.

„Ha-ha-ha... Keď už, tak by som tam mohol byť vo vani plnej peny, trčala by mi iba hlava a nápis by bol: Voľte Martina – ten vás nepotopí!“ opravil Kamila Martin.

„Ale to by celá republika nič nerobila, keby sa náš Maťko stal prezidentom,“ vyslovila Stanka.

„Radšej snívajme o niečom inom. Napríklad minule som videl jedného postihnutého chlapca, ktorý sa veľmi nemohol hýbať a aj s rozprávaním mal problémy. Keby sa to tak dalo aspoň na rok sa s ním vymeniť, to by bola paráda! Žiadna škola, len sa nechať vozit', doma si užívať voľno,

pozerat' televízor, možno aj nejaké hry by som zvládal hrať,“ sníval nahlas Martin.

„Sprostý príklad, Maťo,“ zareagoval Kamil.

„Ale prečo? Ved' len na rok, potom by som sa vrátil do tohto života a musel znova chodiť do školy a robiť všetko to, čo aj teraz,“ nedal sa Martin.

„No, Maťko, ty v tom vidíš len tie úľavy, ale určite to nie je také jednoduché, byť postihnutým a v mnohom mať obmedzenia,“ vložila do témy svoj pohľad Stanka.

„Ale ved' takmer všetko za teba robia iní, tak čo sa máš čo sťažovať?“ stál si za svojim Martin.

„Radšej budem celý čas zdravý a zvládať všetky povinnosti doma aj v škole, ako toto,“ povedal Kamil.

„Podľa mňa to je úplne iný svet, ktorý si my ani nevieme poriadne predstaviť, ak sme ho nezažili. Nie je to také jednoduché, ako si myslíš, Maťo. Možno by si tak nevydržal ani týždeň,“ trvala na svojom Stanka.

„Ty si tiež nikdy nebola postihnutá, tak prečo by to malo byť tak, ako vravíš ty?“ oponoval Martin.

„Nebola. Ale keď chodievam pomáhať do toho domova dôchodcov, tak tam sú aj niektorí postihnutí a vidím, aké náročné to majú. Preto si myslím, že by radšej boli bez toho svojho postihnutia a že sa až tak netešia z tých výhod, ktoré majú. Radšej by boli isto zdraví,“ opísala svoje postrehy Stanka.

„Vidíš, Maťo! Nabudúce by si mal ísť Stanke pomôcť! Možno si na letné prázdniny nájsť nejakú brigádu v domove dôchodcov,“ vyzval ho Kamil.

„Na také ja nie som. Ja som vlastne postihnutý tak, že som neschopný veľa a dlho pomáhať. Ale ak by si vedel o brigáde, kde postačí hoci aj poldňa pózovať kdesi na gauči v obývačke, tak to beriem,“ zasmial sa Martin.

„Ach, chlapi, chlapi, čo len z vás bude?“ pokrútila hlavou ako nejaká stará pani Stanka.

„No predsa dobrí chlapi!“ odvetil pohotovo Kamil.

„Tí už z nás sú! Už budeme len a len lepší!“
asistoval mu Martin.

„Bežím pomáhať, majte ešte pekný deň!“ zaželala
im Stanka, zamávala a už sa vzd'aľovala.

„Idem aj ja, dnes sa musím dosť učiť na písomky.
Ahojte!“ rozlúčil sa aj Kamil.

„Ak by niekde potrebovali brigádu pomôcť
vyležať gauč, dajte vedieť!“ zakričal za ňou
Martin a tiež im zamával.

*„Mohol som im ešte povedať o tom filme, čo som
minule videl doma. Chlap mal nehodu, skončil na
invalidnom vozíku a život sa mu úplne zmenil. Aj
také veci sa stávajú, aj keď človek s nimi nepočíta.
Ved' aj jedného z nás môže teraz zraziť auto
a všetko sa zmení,“* uvažoval cestou domov
Kamil.

KAPITOLA 24

Zo sekundy na sekundu

„Pamätáš sa na to, ako sme si minule písali o hodinách Života?“ nadhodila Petra.

„Myslíš o tom, že niekedy stačí aj chvíľa, napríklad prestávka medzi vyučovacími hodinami, a môže to byť viac ako samotná hodina?“ uistil sa Kamil.

„Presne to!“ reagovala Petra.

„Samozrejme, napadne mi to neraz, keď sa na niektorej hodine v škole nudím, alebo keď je cez prestávku čosi zaujímavé a ja si uvedomím, že to bola skvelá chvíľa,“ odpísal Kamil.

„Tak ja som čosi podobné zažila dnes. A vlastne len tak – na ulici cestou zo školy,“ naznačila Petra.

„Stretla si niekoho zaujímavého a zrozprávali ste sa?“ išiel na to zvedavo Kamil.

„Vôbec nie. Len som tak kráčala zo školy domov. Taká všedná trasa, na ktorej väčšinou nič nevšedné nezažívam. Ale teraz... Všetko sa to

zomlelo zo sekundy na sekundu,“ rozpísala svoju príhodu Petra.

„Začína to pútavo,“ napísal Kamil, aby dal najavo, že je sústredený a čaká na pokračovanie.

„Tak teda... Kráčala som, vonka bolo pekne slnečno, išla som po chodníku vedľa reštaurácie, kde na terase sedeli ľudia, jedli a pili. Pod terasou sa na jednej strane hrali deti na ihrisku, ale jedno z nich, také milé dievčatko, si kopalo loptu. A tá lopta sa mu zagúľala k ceste, dieťa bežalo za ňou, ale nevnívalo, že rodičia naň kričia. Zbehlo sa to bleskovo. Lopta vybehla na cestu, po ktorej sa rútilo auto,“ vysvetľovala Petra.

„Toto nevyzerá na dobrý koniec,“ reagoval Kamil a pridala smutného smajlíka.

„No... Boli to možno tri sekundy, ako dieťa vybehlo spoza kríkov za loptou, ktorá skočila na cestu a v tom sa vyrútilo to auto. Ani neviem ako, zachytila som to dievčatko, auto zabrzdilo, rodičia pribehli, dieťaťatko sa rozplakalo, aj rodičia, ja som tam stála ako nemá...“ napísala Petra a pridala smutného smajla.

„Srdce mi búcha, ako by som tam bol s tebou. Zachránila si ho!“ reagoval po chvíli Kamil.

„Áno. Ale ani neviem, ako sa to celé zomlelo. Možno keby som išla tadiaľ o päť sekúnd neskôr, som svedkom tragédie,“ odpísala Petra.

„Asi to tak malo byť, že si bola v správny čas na správnom mieste. Vďaka tebe to dievčatko žije,“ napísal Kamil.

„Rodičia mi boli veľmi vdáční, aj ma potom vzali domov a všetko povedali mamke. Dokonca sme sa dohodli, že nás pozvú na obed. Ale...“ prestala v písaní Petra.

„...ale?“ posmelil ju Kamil.

„Som z toho dosť vykoľajená. Nejde mi von z hlavy to, aký je život krehký. Že navonok všedný okamih sa mohol zmeniť na tragédiu. A keby tadiaľ nikto nešiel, alebo keby som išla o niečo neskôr či o niečo skôr, tak tomu nezabránim,“ vysvetlila mu Petra.

„Nečudujem sa, že si v šoku. Taký zážitok je asi na celý život. A asi to človeka poznačí,“ usiloval sa ju pochopiť Kamil.

„Asi áno... A toto som ti chcela napísať. Že to bola veľmi silná hodina Života. Aj keď nešlo o nijaký výklad učiva, ani o referát, ani len o nejaký krátky rozhovor cez prestávku. A predsa ma to poučilo ako máločo,“ zhodnotila Petra.

„Určite to poučilo aj tých rodičov, možno aj okolie, ktoré to videlo, alebo ktoré o tom bude počuť. Aby si dávali väčší pozor. A že život je ozaj veľmi krehký. Človek ani netuší, že aj za pár sekúnd sa mu všetko môže otočiť úplne iným smerom,“ odvetil Kamil.

„Volá ma mama. Ešte sa ozvem, ak ma cestou do kuchyne niečo nezrazí,“ posnažila sa trochu vniest' do ich vážneho rozhovoru úsmev Petra.

„Bud' opatrná! Poriadne sa pozeraj! Ak vyviazneš bez ujmy, píšeme si. Pá!“ nezostal nič dlžný ani Kamil.

„Dobre, drž mi palce, štartujem smer kuchyňa. Tri, dva, jeden, pridávam plyn!“ odpísala Petra, pridala niekoľko smajlíkov a už jej nebolo.

„Musím o tom zajtra povedať Stanke a Maťovi. Stanku to určite zaujme, Martin si možno bude

robiť žarty. Ale je to ozaj tak... Nikdy nevieme, čo nám prinesie nový deň. Možno bude navonok obyčajný a aj cesta zo školy bude ošúchaná a možno aj nudná, ale radšej taká, než by sme už po nej viac kráčať nemali,“ uvažoval ešte chvíľu Kamil.

Názov: **Hodina života**
Podnázov: Príbeh k metodickej príručke
Filozofovanie s deťmi pre 2. stupeň ZŠ

e-kniha

© Autor: PaedDr. Marcel Páleš
Recenzentka: prof. PhDr. Brigita Šimonová, CSc.
© Obálka: Belianum
Rozsah: 144 strán
Vydavateľ: Belianum. Vydavateľstvo Univerzity
Mateja Bela v Banskej Bystrici
Edícia: Pedagogická fakulta UMB
v Banskej Bystrici
Jazyková úprava: autor
Vydanie: prvé
Rok vydania: 2020
ISBN: 978-80-557-1779-1
DOI: <https://doi.org/10.24040/2020.9788055717791>